Pazartesi 24haziran1929

İdarehane:
Istanbul, Ankara caddesi, No 100
Telgraf adresi: Istanbul, Milliyet
Telefon numaraları: Istanbul, 3911—3912—3913
Gazete ve matbaaya ait hususlar için müdiriyete müracaat edilmelidir.
Müddeti geçen nushalar 10 kuruştur. Gelen evrak geri verilmez.
Nushası 5 Kuruştur

Milliyet

Başmuharriri Şiirt meb'usü MAHMUT

4 ncü. Sene No 1207

Abone ve Ilan ücretleri
Gazetemizde çikan yazıların hukuku mahfuzdur

Abone şartları	Türkiye	Hariç
3 Aylıgı	400 ku.	8 ku.
6 «	750 «	14 «
12 «	1400 «	2700 «

İlan tarifesi	
Onci Sahifede Santimi	25 ku.
3ncü « «	50
4ncü « «	80
2nci « «	200

Nushası 5 Kuruştur

Avrupanın istikbali

Muhtelif milletlere mensup devlet adamları ve mütefekkirler, zaman zaman Avrupa'nın istikbaline dair tahminlerde bulunurlar. Fikir adamlarının mütalaaları nihayet bir nazariye hâlinde kalırsa da devlet adamlarının düşünceleri, hadiselerin tekâmül tarzına az çok tesir yapabilir. Milletlerin mukadderatına hâkim vaziyetinde bulunanların fikirleri, hiç şüphesiz vakayie yeni bir cereyan vermek istidadını haizdir. Tarihi ve medeniyeti yapanlar—büyük bir mıkyasta—büyük fikirli büyük adamlardır.

Bugünkü Avrupa'nın maruf bazı devlet adamlarının, beynelmilel hayatın ve bilhassa Avrupa'nın istikbali hakkında hususî görüşleri vardır. Briand, Mussolini, Çiçerin ve Mac Donald... Avrupa'nın yakın bir istikbalde alacağı şekil hakkında ayrı ayrı fikir ve kanaat sahibidirler. Bu kanaatler hiç şüphesiz yalnız şahsî bir mahiyeti haiz değildirler. Devlet adamlarının mensup oldukları milletlerin cihan nizamı siyasisindeki vaziyetleri ve ati hakkındaki tasavvur ve ümitleri de onların telâkkilerine büyük bir nisbetle tesir yapmaktadır. Muhtelif siyasi kanaatlerle bugünün ve yarının realiteleri arasında ne gibi bir münasebet olduğunu araştırmak ve yeniden nesle o yolda bir istikamet tayin etmek mes'elesi, milletlerin hayat ve istikballerine taallûk eden mes'elelerin başında bulunmaktadır.

Avrupa'nın istikbali hakkındaki düşüncelerin en tipik iki nümunesini Mussolini ile Mac Donald'ın fikirlerinde görüyoruz. Mussolini devlet adamları arasında realistliği ile şöhret bulmuştur. İtalyan milletinin gözü önünde canlandırdığı, Roma İmperatorluğunun varisliği gibi büyük bir hayale, buğday, silâh, disiplin ve gençliğin askerî terbiyesi gibi asırlarca tecrübe edilmiş basit ve elle tutulur, küçük hakikatlerle vâsıl olmak istemektedir. Meşhur bir söylevinde 1945 senesine doğru Avrupa için büyük inkilâplar tasavvur ettiğini ve İtalyan milletinin ona göre hazırlanması lâzım geldiğini beyan etmiştir. Tahmin edilen bu büyük inkilâp ve tahavvüllerin mahiyeti ne olacaktır? Mussolini'nin hareketlerinin bakılırsa, bunları daha yade yeni bir milletler harbinin doğuracağı vak'alar teşkil edecektir. Bu, şüphesiz bedbinane bir görüştür. Fakat her hakikatin de tatlı olmadığını unutmamak lâzımdır.

Sekter olmaktan ziyade bugünün realitelerini de gözden uzak tutmayan sosyalist Mac Donald ise Mussolini'ninkine tamamile zıt bir kanaat taşımaktadır. "Sunday Dispatch" namındaki bir İngiliz gazetesine yazdığı bir makalede on sene evvelki cihanı ve hassatan Avrupa'yı çok nikbinane bir şekilde tasvir etmiştir. Mac Donald'a göre eğer Avrupa'nın küçük devletleri de siyaset ve manevî bir kuvvet ve nüfuz gösterebilirlerse on sene sonra bir yeni Avrupa hükûmetleri mütehassasının teşekkül etmemesi için ortada hiç bir sebep yoktur. Gene bu müddet zarfında İngiltere ile America, denizlerin serbestisi hususunda anlaşacaklar ve Avrupa milletleri daha mütesanit ve samimî bir politika takip edeceklerdir. Bu görüş de çok bir arzudur. Fakat her arzunun hakikat telâkki edilmesinin de mümkün olmadığı malûmdur.

Sulh ve insaniyet fikirlerinin yüksekçine her milletin elinden geldiği kadar çalışması büyük bir vazifedir. Ancak beynelmilel hayatın bugünkü nizamından doğan realiteleri gözönünden uzak tutmayıp milliyetperverlik ve inkişafı da temin etmeye etmek gene her hükûmete daha büyük bir vazifedir. Tatbikat arkasında saklanan ihtiraslar ise daha tehlikelidir.

ZEKİ MESUT

Mektepliler Müsabakası

8 inci hafta

8 inci haftanın en mühim haberi nedir? müsabakası 18 hazirandan itibaren başlamıştır.

Gelecek cevapları 25 haziran Salı günü akşamına kadar kabul edecektir. 8 inci haftanın en mühim haberi için alınacak netice 26 haziran Çarşamba günü ilân edilecektir.

Cevaplarınızı Milliyet müsabaka memurluğuna gönderiniz.

Not: Müsabakamıza haftanın en mühim haberinin ne olduğunu bildirmek ve niçin o haberin tercih edildiğini izah etmekle iştirak edilmelidir.

Rusyaya ihracat meselesi yeni bir safhaya girdi..

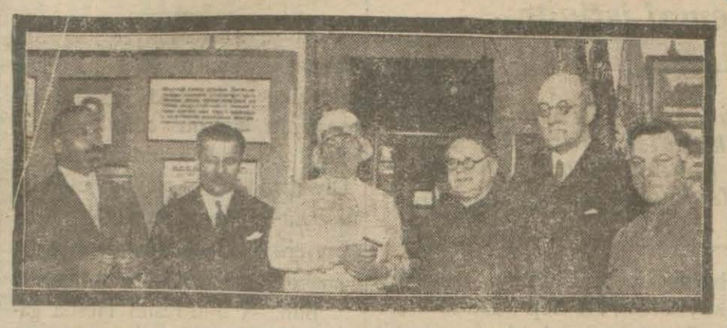

Tacirlerimizin vaziyeti ile yakından alâkadar olan ve dost Rus hükûmeti nezdinde mütemadi teşebbüslerde bulunan Moskova sefirimiz Hüseyin Ragıp Beyin Kızıl Ordu müzesini ziyareti esnasında alınıp gazetemize gönderilen bir resmi.. Hüseyin Ragıp Beyin sağında M. Litvinof, solunda H. komser vekili Kara Han dır.

Son cevap mahkemenin..

Rusyaya ihraç edilen deriler halis Türk malıdır.

Hey'et dün gümrükteki malları tetkik etti ve raporunu mahkemeye verdi

Derilerin Türk malı olduğu anlaşılmıştır, Türk tacirleri serbest ticaret istiyor ve mahkemeye gidiyorlar..

Aylarden beri, Rusların çıkardıkları müşkilât yüzünden bir türlü halledilmiyerek müzmin bir safhaya giren Rusyaya ihracat meselesi dün yeni ve mühim bir şekil aldı.

Alâkadar tacirlerden Eşref beyin müracaatı üzerine bu meseleye vazıye eden Birinci ticaret mahkemesi tarafından teşkil edilen heyet dün İstanbul gümrüğünde, Rusyadan geri gönderilen derileri muayene etmiş ve bahsettiğimiz netice bu suretle hasıl olmuştur. Bu tafsilâtı aşağıya dercediyoruz.

* * *

Gümrükte muayene nasıl yapıldı?

Alınan netice temamen Rus şirketini tekzip ediyor

Tacirlerimizin mütemadî müracaatlarına maruz kalan ve ittihaz edeceği karar ehemmiyetle beklenen İktısat vekili Şakir Bey

Mahkeme naibi Celâl Suat beyle kâtip Suat Hanım ve deri mutehassısı Nemli zade Kemal ve Mitat İzzet B. lerden mürekkep olan hey'et müddei tarafının iştirakile gümrükteki tetkikatını yapmıştır. Neticede vaziyeti tespit etmiş ve raporunu mahkemeye vermiştir.

Muayene heyeti, Rusların ecnebi malı iddiasile kabul etmedikleri bu derilerin Türkiye malı olduğunu tespit etmiştir.

Rusların iddiası varit görülmedi

Rus ticaret mümessilliğinin bu içtimada bulunmamak için ileri sürdüğü siyasi vaziyet mülâhazası varit görülmemiştir.

Mahkeme heyeti, işin müstacel olması dolayısile yarın toplanmak kararını tebliğ edecektir.

Hükûmete tekrar müracaat edilecek

Bu karar üzerine müddei tarafı hükûmete müracaatla mallarının tekrar Rusyaya sevkinin temini için teşebbüsatta bulunacak ve Ruslar mukaveleye riayet etmedikleri takdirde zarar ve ziyan tazminini isteyecektir.

İki tacir daha müracaat etti

İşin halli için yegâne ameli çare bu olduğunu gören diğer iki tüccar da mahkemeye muracaatı muvafık görmüştür.

Ticaret odası idare hey'eti, malı geri gelen tacirlerden birinin muracaatı üzerine buğün derilerin muayenesi için yeni bir muhammin heyeti teşkil edecektir,

Serbest ticaret isteniyor

Bir aya kadar yapılacak yeni ticaret mukavelesinde, serbest ticaret için lâzımgelen ahkâmın bulundurulmasını istemektedir. Bunların muracaatlarına henuz İktisât vekaletinden cevap gelmediği için dün tekiden yine müracaat olunmuştur.

Son dakika

Galatasaray galip!.

İzmirdeki maçta G. S. "5„ Karşıyaka "0„

İzmir, 23 (Milliyet) — Karşıyaka-Galatasaray maçında Galatasaray sıfıra karşı beş ile galip geldi. Galatasaraylı Kemalin topuğu çıktı, tehlikesizdir. Cuma günü Altay-Karşıyaka muhteliti ile yapılacak

YUNAN TESLİHATI

Venizelos ne diyor?

"İstilâcuyane emellerimiz yoktur. Bahrî hakimiyet sevdasında da değiliz.. „

Atina, 23 (Aneksartitos) — M. Venizelos, yeni Yunan tayyarecilerine diplomaları verilirken Yunan teslihatından bahsile demiştir ki:

— Yunanistanın istilâcuyane hiç bir emeli yoktur. Hakimiyeti bahriye sevdasında da değiliz. Hükûmetin programı sarih bir surette çizilmiştir; Akdedilmiş ve edilecek itilâfların sulhperverane çerçivesi dahilinde sarfı faaliyet etmektir.

M. Venizelos

Binaenaleyh bahri ve havai rekabetlere girişecek değiliz. Sadece donanmamızın ıslah ve tensiki ve tayyareciliğimizin inkişafile tamamiyeti mülkiyemizin ve istiklâlimizin himayesini istihdaf ediyoruz. Bunun başka bir surette tefsiri Yunan hükûmetinin ve sulhu samimiyetle arzu eden Yunan milletinin arzusuna muhalif olur.

* * *

Yunan murahhası

Diyamandopulos geldi. Bugün Tevfik Kâmil B. ile Ankaraya gidiyor

Yunan hey'eti murahhasası reisi M. Diyamandopulos dün Stellad, İtali vapurile Pireden şehrimize gelmiştir.

M. Diyamandopulos yeni talimatı hamil bulunmaktadır, ve bugün Ankaraya hareket edecektir. M. diyamandopulos Ankaraya gider gitmez muhtelit mübadele komisyonunda bitarafların da iştirakile bir içtima yapılacak ve yeni talimat, anlaşılacaktır. Baş murahhasımız Tefik Kâmil bey de bugün Ankaraya hareket edecektir.

M. Diyamandopulos — T. Kâmit bey

Atina, 23 (A.A.) — M. Diyamandopulosun hamil olduğu talimatın hülâsası telgrafla M. Papaya bildirilmiştir. M. Papa talimatın metnini almayınca müzakereye girişmiyecektir.

M. Papa, Türkiyeye Yunan hükûmetinin itilâfperverlikle meşbu, ve yaptığı ufak tefek tadilâtın itilâfın esnayı tatbikinde müşkülât çıkmamasını temine matuf bulunduğunu tebliğe memur edilmiştir. Yunanistan talimatında halledilmiş olan emlâk meselesine temas etmiyor fakat bu itilâfın tatbiki diğer meselelerin Yunan noktai nazarına göre halline vabestedir.

BUGÜN

2 inci sahifemizde:

1— Tarihî tefrikamız; Tepedelenli Ali Paşa ve Vasilliki
2— Son haberler

3 üncü sahifemizde:

1— İktisadî hareketler
2— Mahkeme intibaları

4 üncü sahifemizde:

1— Hava raporu
2— Fıkra
Yakup Kadri
3— Felek
4— Roman, hikâye

Balyada tevkifat mı?

Sabık bir meb'usla üç arkadaşı tevkif olundu

Bunların niçin tevkif edildiği ve cürüm dereceleri tahkikat neticesinde anlaşılacak

Bahkesirden verilen malûmata göre Balya kazasında Hoca Yakup namında bir serseri Türklüğün en aziz varlıklarına karşı tefevvühatta bulunduğu cihetle tevkif edilmiş ve isticvabı neticesinde Balya müddei umumiliğinin gösterdiği lüzum üzerine dört koruncu nahiyesinde eski bir mebusla iki kişi daha tevkif olunmuştur.

Hoca Yakup bundan bir kaç gün evel Bandırmada yakalanarak Balyaya götürülmüş bir serseridir. Balıkesir valisi ile Balya kaymakamı bizzat tahkikatla meşgul oluyorlar.

Meselenin mahiyeti yapılan tahkikat neticesinde şu bir iki gün zarfında anlaşılacaktır.

Istanbulun imarı

M. Jansen buraya çıkıyor

Şehremini Muhiddin beyin riyasetindeki Istanbulu imar komisyonu tetkikatına devam etmektedir. Komisyon evelce mühendis Jadsen tarafından Istanbulun imarı için yapılmış olan bir brojeyi kabul etmiştir M. Jansenin davetine karar verilmiştir.

Muhiddin Bey

Murat paşa

Lehli kahraman için bugün merasim yapılacak

Lehistan heyeti, bu gün Polonyalı Murat Paşanın kemiklerini Halepten şehrimize getirmektedir. Murat Paşanın gemikleri bu gün trenle Lehistana götürülecektir. Bu münasebetle Sirkeci istasyonunda saat 18 de merasim yapılacaktır.

Murat paşanın şahsiyeti hakkındaki malûmatı havi makale 4 üncü sahifemizdedir.

Nihayet vuruldu

Şaki Gezik Duran pusuya düşürüldü

Adana tarafında uzun zamandan beri eşkıyalık eden Gezik Duran isminde bir haydut vardı. Bu haydut vaktile İzmir tarafında eşkıyalık eden Çakırcalı gibi olmak hevesine kapılmıştı. Fakat bu devirde artık buna imkân yoktu. Son gelen haberlere göre Gezik Duran takibat neticesinde pusuya düşürülerek vurulmuştur.

Cezik Duran

Bunun tafsilâtı iç sahifalarımız-

Milliyetin büyük anketi

Gazinin en büyük eseri nedir?

ALİ NACİ BEYİN CEVABI

"Onun en büyük eseri, şu veya bu inkılâp değil, fakat inkılâpların müşterek ateşinde demir parçası gibi kızararak en güzel ve ulvi nisbetlere kavuşturduğu bu yüksek milletitir.„

Muhterem efendim,

Çanakkale, Sıvas Kongrası, Müdafaayı hukuk, büyük millet meclisinin tesisi, isyanların tenkili, ordunun teşkili, Sakarya, Dumlupınar, İzmir, Mudanya mütarekesi, Saltanat ve hılafetin ilgası, Cumhuriyetin ilânı, Lozan sulhü, din ve devlet işlerinin tefriki, medreselerin kapatılması, şapka, kanunu medeninin kabulü, harf inkilâbı gibi Gazinin birbirinden büyük askeri ve siyasi bir çok eserlesinden hangisinin daha büyük, en büyük eseri olduğunu söylemeğe imkân yoktur. Hatta, denebilirki, bunlardan hiç biri—ayrı ayrı—onun en büyük eseri sayılamaz ve sayılmamalıdır.

Geçmiş vekayie bakınca, şuna hükmetmek lâzım geliyor: Tarihin beş on büyük başı arasında hepsinden daha kudretlı bir ışıkla parlayan Gazi, 1335 te Samsuna ayak bastığı günumumun yes ve nevmidisi içinde dahi, zaferi, sulhü, ve hatta bugün içinde bulunduğumuz mesut günü görüyor ve mahşeri kalabalığın önüne düşerek, dokunduğu yerden nur fışkırtan nebi gibi, bizim için karanlık, fakat kendisi için apaydınlık bir yolda, akla, mantığa, iradeye ve hesaba müstenit bir plânla, muayyen bir hedefe doğru, ve temamen riyazi bir kat'iyetle yörüyordu. Bunun için dirki hepmızın hayran şahidi olduğumuz bütün o büyük eserleri asıl maksada giderken yolda ve lüzum gördüğü noktalarda vücuda getirdiği merhaleler suretinde telâkki etmek lâzım gelir. Sıvas Kongrası Büyük Millet Meclisi için merhale, Çeteler ordu için merhale, İn Önü Sakarya için merhale, Sakarya zaferi nıhai için merhaledir. Dünyanın hayret ve intizar nazarları arasında şahlanmış orduyu Mudanyada tutan mütareke onun en büyük aklü kiyaset eseri ve bu eserde Lozan sulhü için, saltanatın kalkması Cumhuriyet için, din ile dünya işlerinin ayrılması kanunu medenî için birer merhale değilmidir?

Bence Gazinin en büyük eseri ne bunlar, hatta ne de bu vatanı kurtarmaktır. Gazinin en büyük eseri, kurunu mütekaddime esirleri gibi zalim ve sefih saltanat idarelerinin israflarına ve şuursuz harplarına vakfedilmiş, bitmiş bir milleti, uçurumun ta derinliğine doğru yuvarlanıp giderken,nağehan,elini uzatarak,korkunç sukutu müthiş meylin üzerinde durdutması ve beşeriyetin haşyet ve hörmetle dolu gözleri önünde, haile engiz sahneyi altüst ederek, ölmüş kaliba can nefhetmek gibi pey gamberlere izafe edilen meşhur efsaneyi ilk defa olarak yer yüzünde tahakkuk ettirmiş olmasıdır. Gazinin en büyük eseri, yeni baştan halkettiği ve Avrupa İmperatörlarından Asyanın haraçgüzar krallarına kadar daha dün kanına susamış devletlerin bugün önünde egildikleri büyük Türk milletidir.

Ali Naci Bey

Bu Milletin asil ve esrarengiz mahiyetindeki bütün uyuşmuş kabiliyetlerini tılsımlı bir temas ile canlandırarak onu sönmez bir alev, dokunulmaz bir ateş külçesi haline o koydu.

Müzelerdeki ecdadımız ile bugünkü Türk milleti arasındaki hudutsuz fark ve istihaleye bakınca, Gazinin en büyük eserini, müspet ve maddî şeklile, yani göz ile görmek, el ile tutmak dahi kabildir. Cihanım, tarihin en büyük ve manılmaz abidesi gibi seyrettiği bu milletin cevheri, bir gün, saltanat idarelerinin içine attikları zillet ve sefalet çamuru içinde tanınmaz bir hale gelmişti. Bu cevheri bulup cikaran, temizleyen,onu mermer gibi beyaz ve çelik gibi yumuşak bir hale koyduktan sonra ona medenî milletlerin harükülade eşkâlini veren Gazi ve Gazinin en büyük eseride, hiç şüphesiz ki, hamırını yeni bir inkilâbın mayesi ile yuğurduğu bu millettir. Bütün o büyük hareketler, zaferler, muahedeler, inkilâplar, yepyeni teşkilât ve idareler, hep bu büyük milleti bir az daha büyültmek için vücuda getirilmiş eserler, hepsi bu yüksek milleti bir az daha yükseltmek için ttihaz edilmiş tetbirlerdir. Yoksa bunların içinden her hangi biri, bizatihi, Gazinin en büyük eseri olamaz. Binaneleyh, Onun en büyük eseri, şu ve ya bu inkilâp değil, fakat inkilâpların müşterek ateşinde demir parçası gibi kızararak en güzel ve ulvî nisbetletlere kavuşturtuğu bu yuksek millettir. Türk inkilâbinin bütün felsefe ve hikmetini bu noktada aramak lâzım gelir.

ALİ NACİ

* * *

MAZHRR NEDİM BEYİN CEVABI

Vedat Nedim Bey

Bence Gazinin bir çok büyük eserleri yoktur. Bu eser bir küldür, ayni ideale kavuşturan, şuurla zincirlenen bir kül.

Anafartalar, Millî cephe, Sakarya, İnönü, Başkumandan ve Lozan zaferleri, Lâyiklik, Cumhuriyet, bu kısmın kendi kaleminden çıkan belig ve heyecanlı tarihi, Medenî kanunlar kıyafetler ve ruhlar, Yollar, Şimendiferler ve Harfler...

Millî vicdan, açık medeniyet ve terakki dostluğu, Dürüst inkılâpçılık, kendi kendine karşı samimiyet, irade, azim, sebat ve tevazu misalleri hep o eserin birbirinden ayırt edilmez, birbiriyle ölçülmez tecellileridir. Her biri o eseri kuran, tamamlıyan, kökleştiren, süsleyen, bezeyen, ona gün geçtikçe daha nurlu, daha hamleler, kazançlardır.

Bu eser başlamıştır. Bu eser olgundur ve bugünkü haliyle de tarihin geçen adlı salı dehalar için duyduğu heyecanı susturmuş, bunlar için yeni nesillere söylediği nesidelerdeki hararete durgunluk vermiştir, çünkü Tarih bu koca eserin yalnız bir safhasını başarabilenlere bile, dehalar diyarında yer vermiş olmakla mahçuptur.

Fakat bu eser henüz bitmemiştir.. Bitemez çünkü menbaı kurumamıştır, her zamandan daha taze, daha levent, aramızda yaşıyor.

Minnetle dolu gözlerini ona dikmiş Türk, gıpta fakat hürmetle bakan yabancılar bu yaratıcı dehanın kim bilir daha ne akıllara hayret verici hamlelerle yoğurabileceğini düşündükleri bu esere bakıyorlar.

Bu eser nasıl biter ki, Deha onu halketmekte ve Deha da aslolan bitmemektir.

Bu eser GAZİ MUSTAFA KEMAL DEHASI'nın yapmaktan yorulmayacağı, yapmaksızın edemiyeceği, bugün de yarın da gelecek asırlarda da seve seve çalışacağı sevgili biricik eseri... YARININ DAİMA DAHA ŞEN VE DAİMA DAHA MES'UT TÜRKİYESİ'dir.

Ankara Hukuk Profesörlerinden

TEPEDELENLİ ALİ PAŞA ve VASİLİKİ

Kırkbeş bin beşyüzlük doksan bin kese!

Bre ben bunları kolay kolay kaptırır mıyım?

Milliyetin tefrikası : 43

AYHAN

Ali Paşanın açtığı sandık ağzına beraber Elmas İnci ile silmelenmişti, Fanûsun şavkı vurdukça Elmaslar yılbırdayıp yanıyordu.

Ali Paşa bir iki sandık daha açmıştı, bunlarda irili ufaklı cins cins altınlar vardı. Mehmet Paşa az daha:

— Aman Sultanım, Mürüvvet senden, senin gibi vezirin kulukölesi olmağa çoktan razıyız!

Diye haykıracaktı, kendini zor zaptetti, nasılolsa şu hazneler Hurşit Paşanın eline geçecek değil miydi?

Tepedelenli Hurşit Paşanın eski kethüdasının gözlerine bakıyordu:

— Burada kaç milyon kuruş var biliyor musun?

Dedi, sordu, eh... Mehmet Paşa şöye böyle beş on milyon tahmînediyordu:

— Hâşa!... tahmîn bizim ne haddimiz sultanım!

Cevabını verdi, Ali Paşa küçük Mavi gözlerini açarak tamamladı:

—Tam kırkbeş milyon kuruş!...

Mehmet Paşa korkuyu filan unutarak geri geri çekilip haykırdı:

— Kırkbeş milyon mu? binerlik: kırkbeş bin, beşeryüzlük: doksanbin kese!...

— Öyle iyi tahminettiniz, ben bunları dün akşama kadar buraya taşıttım, anladınız mı? hani belki işitmişsinizdir:

Ali Paşa haznelerini Yanya gölüne attırdı, atılan yeri bilen Çingeneleri de boğdurdu, derler ya... inanmayın, yalandır, işte haznelerim önünüzde duruyor.

Elçiler: — Haşâ... haşa â... diye mırıldandılar, Tepedelenli altın sandıklarından birine bir tekme vurdu, gürrr... sarı altınlar taşların üzerine akıp kümelendi:

—Bıre ben bunları kolay kolay adama kaptırırmıyım? Yanya kalesi gibi bunlar da Ali ile beraber tozatoprağa karışıp gidecektir.

Hurşit Paşa eğer beni mecbur ederse... Mehmet Paşa yerde öbeklenen safran sarısı altınlara içini çekerek mırıldandı:

—İşşallah uzlaşılır Sultanım.

Tepedelenli bütün yapmak istediği te'sirleri yapmıştı. Bugünden sonra: — aman hazneler gidecek! diye Hurşit Paşa yerinden bile kımıldayamazdı.

Tabii Elçiler orduya döndükleri zaman iki gözlerile gördüklerini ballandıraraktan anlatacaklar, Hurşit Paşanın gözlerini dört açacaklardı.

Tepedelenli hem kendini hem de her ihtimâle karşı Hurşit Paşanın eline geçen Diş Kaleyi kurtarmak niyetindeydi.

— Şimdi buyurun tekrar Cephâneliğe gidelim.

Dedi: gitmeden evel ceplerini kuşaklarını istedikleri kadar altın ve Elmasla doldurmalarını da söyledi, cennetlik canlar aslâ nâzetmediler, öyle değilmi ama? böylesine Baykuş kısmeti insan oğlu dediklerinin ayağına her zaman kendiliğinden düşer gelir miydi?

Cepleri dolasıya kadar altınelmas aldılar, sonra gene o korkunç Cephâneliğe gittiler.

Eli yanar Meşaleli Selim barut varilleri karşısında halâ Put gibi duruyordu.

Ali Paşa avanak Elçilere son oyunu oynamak istiyordu:

— Ağalar, Paşalar! sözlerimi Can Kulağı ile dinleyiniz, Efendinize herşeyi açık söyleyiniz.

Kahpece ele geçirdiği Diş Kaleyi eğer yirmidört saata kadar boşaltıp bana geriye vermez se: — Vallah ve Tallah Cephâneye ateş vereceğim!

Siz Tepedelenli Alivi Alemdar Paşa kadar cesâreti yok mu sanıyorsunuz?

Ben işte şimdiden Cephâneyi atıyorum, ne Hurşide ne bana..

Herşey: verip alan Allaha!

Ali Paşa belindeki koca kuburu çekmiş çatırradak Tetigini açıp kurmuştu.

Tetiği çektiği gibi: — Bovvv... hep birden bin parça olup gideceklerdi.

Elçi Mehmet Paşa ile arkadaşları kapıya doğru atılıp kaçmak istediler, ne mümkün? Koca Fehim bir kulaç yatağanını sıyırmış Geçiti tutmuştu, dişlerini gıcırdatıyordu.

Hele yarabbi şükür: Ali Paşanın gülerekten "Piştovunu" yerine soktuğunu gördüler:

— A be canım, canımız ne kadar tatlıymış! eğer Elçi olmasaydınız ben sizi buradan sağ çıkarmazdım.

Haydi gidiniz, Efendinize söyleyiniz, Diş Kaleyi boşaltsın, İstanbuldan af fermanımı getirte bilirse Kaleleri haznelerimle kendi eline teslimedeceğimi de söyleyiniz ben Anadolunun bir Kasabasına çekilip ömrümün sonuna kadar devlete duâ edeyim.

Haydi Allah oğrunuzu açıketsin!

Artık şu Cehennemeden kurtuluyorlardı ha? Elçiler birer birer Paşanın elinieteğini öptüler. Barut Mahzeninden kurtulacaklarına inanamıyasıları geliyordu.

Ali Paşa Mahzende kalmıştı, Fehim onların gözlerini tekrar bağladı, aralarına girdi, tıpkı yeder gibi götürüyordu.

Taş merdivenleri çıkarlarken yine Tepedelenlinin kalın sesini işittiler o:

— Yirmi dört saat mühletim var unutmayın ha!...

Diye artlarından sesleniyordu.

. . . . . .

. . . . . .

Elçiler serasker Hurşit Paşa karargâhına döndükleri zaman Paşayı sofra başında paça yerken buldular.

Hurşit Paşa yalnızdı, dört kaşlı Vezir iç oğlanları hismetine bakıyorlardı, Mehmet Paşanın otağa girdiğini görünce önündeki paça lengerini iteliyerek merak içinde sördu:

— Tez söyle Mehmet, artık Toskalık Valiliğini istemiyor ya? Kaleyi teslimedecek mi?

Hurşit Paşanın silahtarı ile Kaptancısı cevap verdiler:

Bitmedi

Ispanyada

Yeni meclis

Hükûmette tadilât yapılıyor

Paris, 23 (A.A) — İspanya başvekili M. Primo dö Rivera Ekselsiyor gazetesi muhabirinden birine şu beyanatta bulunmuştur: Dört yüz azadan mürekkep olan yeni meclis haziran nihayetinde toplanacaktır. Hükûmet meclise yeni bir esasî kanun layihası teklif edecektir. Bu layiha kadın ve erkeklere reyi âm hakkını tekrar vermektedir. Meclis yalnız teşrii kuvveti haiz olacaktır. İcraî kuvvet kendisine ait değildir. Kraldan ve kırk kadar azadan müteşekkil bir kırallık şûrası ihdas edilecektir. Bu şûra meclise değil fakat kendisine karşı mes'ul nazırlar tayin edecektir.

Roos yakayı kurtardı

Besanson: 22 (A. A) — Cinayet mahkemesi devletin emniyet ve selâmetini tehlikeye düşürecek mahiyette gizli tertibat ve muhtariyet lehinde tahrikât yapmakla maznun Yallıss Roos u beraat ettirmiştir. Muhakeme esnasında Roos muhtariyet ve iftirak taraftarlıklarının bir birile telifi kabil olmadığını kat'î surette beyan ve Fransaya sadakatini teyit etmiştir. Celsede hazır bulunan alsaslılar beraat kararını (yaşasın Fransa) nidasile karşılamışlardır.

HARİÇTEN ALDIĞIMIZ HABERLER

Ingilterede

İçki yasağı

Bu yüzden kabinede ihtilâf çıktı

Londra, 22 (A.A) Deyli meylin siyasî muhabiri içki memnuiyeti meselesi hakkında kabinede bir ihtilâf zuhur ettigini haber almıştır. M. snovdeni reis addeden gayet nüfuzlu bir sosyalist grubu meseleyi ariz ve amik tetkik için derhal bir komisyonun teşkilini musırrane talep etmektedir. Dahiliye nazırı M. Çlynes ise İngiliz Milletini içki kullanmaktan menetmek meselesinden daha mühim ve müstacel işlerin başarılması lazım olduğu mutalaasındadır. üzzarın ekserisi ayni fikirdedirler.

Başvekil Amerikaya gitmiyecek mi?

Londra, 22 " A. A. „ — Deyli Meyil gazetesinin Nevyork muhabiri M.Makdonaldın Müttehidei Amerika Reişi Cümhurunun bu sene zarfında ziyaret edemiyecegini, bu seyahatın galiba gelecek sene vuku bulacağını M. Hoovere bildirdigini haber almıştır.

M. Macdonald ın muhtelif hükûmetler tarafından tahdidi teslihat lehine kat'i bir teşebbüs vukuunu beklemekte olduğu ve ancak bu teşebbüsten sonra Amerika seyahatını icra edecegi zannolunmaktadır. Kendisi Washingtonda Ayni mes'ele hakkında müçtemiai Amerika hariciye nazırı ile müdavelei efkârda bulunacaktır. Diğer taraftan Amerikanın Belçika sefiri M. Gipsonun Londradaki Amerika sefiri ile görüşmek üzre gelecek hafta şehri mezkûra gideceği istihbar olunmaktadır.

Bir kaç İngiliz, Amerikan, Fransız ve Japon mütehassısı tarafından tahdidi teslihat mes'elesinin hallini imkân dahiline getirecek bir formül bulmak üzre bir konferans akdolunacağı söylenmektedir.

Fransada

Nümayiş yasak..

İtilâfın aleyhinde bulunulmıyacak

Paris, 22 (A. A.) — Dahiliye nazırı eski muharipler namına kendisini ziyarete gelen hey'ete borçlar hakkındaki itilâfların tastiki aleyhinde yarın yapmak istedikleri nümayişin Nazırlar meclisinin bu sabahki kararı mucibince memnu olduğunu tekrar beyan etmiştir.

Amerikayı protesto

Washington, 22 (A. A.) — Fransa sefiri M. Cloudel hariciye nazırı N. Stimsona verdiği bir notada yeni gümrük tarifeleri hakkındaki tekliflerden dolayi protestoda bulunmuştur.

Ispanya kralı

Bordo, 22 (A.A.) — Londraya gitmekte olan Ispanya kralı Bordoya gelmiştir.

Enstitü

Paris: 22 [A.A] — Beynelmilel hukuku amme enstitüsü senelik içtimaını bir çok Avropa ve Amerikalı âlimler hazır olduğu halde akdetmiştir.

22 saatlık uçuş

Paris, 22 [A.A] — Bahriye kolağalarından Berr ile pilot Hierel ve telsiz memuru Queuel Marsilya ile Cezayir arasında gidip gelme sür'at ve mesafe rekorunu kırmağa teşebbüs için 22 saatlık bir uçuş yapmak üzre bugün Etang limanından bir deniz tayyaresile hareket etmişlerdir.

Bu güneş ne zaman doğacak

Hırvat çizmesinin sık boğaz ettiği millet bir Mustafa Kemal istiyor...

Muhakkak ki: dilber Avusturyanın vücudu nasır elli Hırvatların tazyikinden çok müteessirdir - Bu güzel vücut her gün bir parça da'a soluyor, her gün bir parça daha fazla kan kaybediyor

Viyana, 20 Mayıs (Milliyet). Viyanada, en müşkülpesent zevkleri bile tatmin, edecek kadar ince bir zarafeti san'atla süslenmiş büyük dükkânlardan birindeyim. Camekânlar birer meşheri nefais, satıcılar şuh ve dilber, daha kapıdan girerken çok medenî bir terbiye ile karşılaşıyorsunuz.

Ortalık ağarmıştı. Akşamın geniş camlardan sokulan alaca karanlığı dükkânın içinde tavan dan ve duvarlardan dökülen elektrik ziyalarının alevleriyle tutuşuyor, satıcı kızların kıvrak ve şakrak sesleri bu ziya ve göl ge şehrayini arasından birer havaî fişenk gibi yükseliyordu.

Dükkânın sahibi bir kadındı. Vakıa pek yaşlı görünmüyordu, fakat kim bilir kaç senedenberi bu dört duvar arasında hayat ile boğuşmaktan gözlerinin bakışına bir tokluk gelmişti.

Yorulmak bilmiyen bir talakatla bana mallarını beğendirmeğe çalışıyordu:

— Bakınız efendim, bu ne kadar şık!

— Bu çeşitleri başka dükkân da bulamazsınız efendim!

— Firmamız yüz seneliktir. Bizi bütün dünya tanır....

Ve ben, zevkımden ziyade ke seme uygun bulmadığım bu mal lar karşısında yüzümü buruşturdukça, o, dolaplardan başka mallar çıkartıyor, bütün dükkânın mevcuduna önünde bir ge çit resmi yaptırıyordu. Camlı tezgâhın üstü bir zarafet sergisi olmuştu. Artık ikimizden birinin mağlûp olması zamanı gel mişti. Ben bu malları çok pahalı bulduğumu, kendi memleketimde bunları daha ucuz alabileceğimi söyledim. Viyananın pa halılığı o kadar malûm bir şeydi ki satıcı kadın ilk önce durakladı; Viyanada yapılan malların en pahalı satıldığı memleketin bizzat Viyana şehri olduğunu o da biliyordu. Ancak yüz senelik bir firmanın şöhretini bir yaban cı müşterinin iki satırlık mantığına kurban veremezdi, derhal mukabele etti:

— Mümkün değil efendim... Biz bu malları başka memleketlere göndermeyiz ki... Hep gelirler dükkânımızdan alırlar.Siz Amerikalı mısınız?

— Hayır, Türküm!

— Türk mü?

Elinde tuttuğu bir çanta bilâ ihtiyar camlı tezgâha düştü, dudaklarının üstünden bir raşe geçtiğini gördüm, gözlerinin içinde bir şimşek çaktı, yüzünde bir alev tutuşur gibi oldu ve ölçüsünü muhafaza edemediği bir sesle haykırdı:

— Evet Mösyö, siz dünyanın en büyük, ama en büyük milletisiniz, buna hiç şüphe etmeyiniz....

Satıcı kızlar susmuşlardı.Her keste bir dua dinliyen dindarlar hali vardı. Dükkâncı kadın, iki dakika evel bana mallarını beğendirmek için sahte tavurlar takman kadın değildi. Dükkânını unutmuş mallarını unutmuş, benim bir müşteri olduğumu unutmuştu. Hayran bir inkişaf ile açılan yüzünde dalga dalga ıztırap dolaşıyordu. O şimdi, yarası kanamağa başlayan bir insan, on senedenberi inleyen bir Avusturya vatandaşı idi. Gözlerinin bakışını bir ifadei ma tem kaplamıştı. Çok geçmeden vücuduna bir rehavet geldi, boynu bir kırık dal gibi büküldü, başı gövsünün üstüne düştü ve için için hıçkırıyor gibi bir sesle:

— Evet Mösyö, dedi, siz dün yanın hem en büyük hem en bahtiyar milletisiniz, biz ise en bedbahtıyız.... Biz her şeyimizi kaybettik, siz hep kazandınız..

Satıcı kadını bu kadar acı bir feryat ile haykırtan yarayı görmemek mümkün mü? Harbı Umuminin zalim neticeleri bu kadının yüzünde bir kitap gibi okunuyordu. Bu kadın üç asırlık, bir medeniyetin himmetiyle imar edilmiş mukaddes ve zengin toprakları bir sürü domuz çobanlarına çiğneten siyasi ihtirasların adeta yüzüne tükürüyordu. Her Avusturyalının sesinde bu hıçkırığı duyabilir, her Avusturyalının yüzünde bu matemi, okuyabilir, her Avusturyalının gözünde bu alevini görebilirsiniz. Koskocaman bir medeniyet, bütün serveti irfaniyle, bütün asaleti efkâriyle tıpkı hayvanat bahçelerindeki arslanlar gibi demir bir kafes içine konulmuş, eli sopalı iki üç çobanla ayağı çarıklı üç beş Hırvat bu arslanın ıztırabiyle eğleniyordu. Ben bu satıcı kadının matemli sesini, babalarının evinden aşırılarak zengin konak lara satılan Kafkasya esirlerinin yanık şarkılarına benzettim.Bü tün Avusturyada hürriyeti satılmış Çerkes cariyelerin hüznü mütevekkili vardı.

Dükkâncı kadın gözlerini göz lerimin içinde dikmiş, yüzü gizli bir pençenin tazzikıyle sanki sıkışmıştı. Bir aralık üstündeki kâbusu dağıtmağa çalışıyor gibi elleriyle bir hayali kovdu ve bu sefer anlattığı şeylerden hüküm çıkarmağa uğraşan bir tarih hocası gibi vekar ve sükûnetle;

— Siz kazandınız, dedi, çünkü sizde bir Mustafa Kemal var.

Ve derhal ilâve etti:

— O, bir Napolyondur!

Bunu söylerken medenî bir terbiyenin hiç şaşmayan bir itiyadı ile vücudu öne doğru eğildi: Gazinin yadı bülendini derin ve mütevazı bir baş inhinasiyle selâmladı. Kurtuluş yollarında dolaşan mahkûm ve muztarip bir insanın bir halâskârı hörmet ve iştiyak ile selâmlama sındaki ulviyeti anlamak için bu satıcı kadının, düa eder gibi bir huşu ile, başını eğdiğini görmek kâfidir.

— Evet o bir Napolyondur. Fakat Türkün Napolyonu Fran sızın Napolyonunu da geçti; çünkü Fransızın Napolyonunu esir eden devletleri sizin Napolyonunuz denize döktü. Onun için siz hep kazandınız... Ah bizim de bir Napolyonumuz olsa!..

Bu sözlerde bütün Avusturyanın ifadei tazallümü vardı ve bütün Avusturya, yavruları koynundan çalınan bir dişi arslan gibi demir kafesinin içinde bu kafesin çenberlerini kıracak halâskârı bekliyor, bütün gözler ufuklardan bir Gazi güneşinin doğmasını gözetliyor...

Bu el ne zaman gelecek, bu güneş ne zaman doğacak? Belli değil... Yalnız şurası muhakkak ki bu dilber Avusturyanın vücudu nasır elli hoyratların tazzikından çok müteessirdir; b ugüzel vücut her gün bir parça daha soluyor, her gün bir parça dah fazla kaybediyor. Eğer beklenilen Napolyon yakında gelmezse Avusturya çok fena günlerle karşılaşabilir; bu günkü calî ve muvakkat hayatın akibetini iyi görmiyenler eksik değildir. Matemini göstermemeğe çalışan bu cilâlı tebessüm daha çok süremez, bu tebessümün arkasında bir hıçkırık tufanı gizlendiğini görmek için ufak bir tetebbu kâfidir. Ben Viyanadan bu eza ile ayrıldım

*

Atina mekubu

Yeni safha..

M. Venizelosu tazyik ediyorlar

Atina, 21 (Milliyet) — Ankaradaki Yunan sefiri M. Papa aleyhine buradaki gazetelerin neşriyatı devam edip gidiyor. Tabiî Mübadele mürahhası M. Diyamandopulos aleyhinde de bu neşriyat yapılıyor. Bu şiddetli neşriyat en ziyade hükûmete mensup gazeteler tarafından yapılıyor.

Bilhassa nim resmî Hestia gazetesi bu hususta pek şiddetli gidiyor. Bu gazete sabık hariciye nazırı M. Mihalakopolosun gazetesidir.

Bu gazete M. Papa ile Diyamandopulosu pek yakın akrabasından bir takım kimselerin Türk tebası olduğunu yazarak bunların menafiini temin için çalıştıklarını iddia ediyorlar.

Yalnız Eleftron Vima gazetesi bu her iki diplomatı müdafaa edememekle beraber bu hücumları pek şiddetli bulduğunu söyliyerek M. Papa ve Diyamandopulosa karşı vaki olan hücumların netice itibarile Yunan menafiine dokunacağını yazıyor. Türk - Yunan müzakeratı meselesinde ise Yunan matbuatı M. Venizelosu tesir altında bırakmak için bir çok şeyler yazıyorlar.

Ankaradaki Yunan sefirine verilecek talimatın ne olduğunu burada hemen hemen hiç kimse bilmiyor. Bu hususta alâkadarlar arasında ihtilâf olduğu söyleniyor.

Istanbuldan gelmiş olan Rum muhacirleri namına bir hey'et dün M. Venizelosu ziyaret ettl.

Bu heyet başvekile ve fırka reislerine birer muhtıra da bırakmışlar. Bunlar hükûmetten son derece azim göstermesini istiyorlar. Daha ileri giderek netice itibarile M. Papa ve Diyamandopulosun tebdilini istiyorlar. Bunu zimnen anlatıyorlar.

Bu hey'et reisi cumhur tarafından da kabul edildi. Verdikleri muhtırada Yunan emlâkine vazıyet edilmesi, tekastan istisna edilmiş olan emlâk listesine rıayet edilmediğini,etabli olanlara vesikaları verilmediğini, bunlara izdivaç vesikası da verilmediğini ileri sürüyorlar.

Şimdiye kadar M. Venizelosun bu kabil tesirat altında kalacağına dair ortada bir alamet görülmedi. Yapılan bu tazyik çok kuvvetlidir. Onun için başvekilin şimdiden sonra bu teşebbüsata ne dereceye kadar ehemmiyet vereceği anlaşılacaktır. M. Papaya verilecek talimatın, dediğimiz gibi, mahiyeti meçhuldur.

Sefir ile Mübadele komisyonu mürahhası aleyhine yapılan hücumlar derhal kesilecek gibi değildir.

Mektuba nihayet verirken şunu söylemekten kendimizi alamıyoruz:

Vaziyeti kurtarmak için M. Venizelosun bütün bunlara mukavemet etmesinden başk çare yoktur.

Cenevre mesai konferansı

Cenevre, 22 (A.A.) — Mesai konferensı müzakerata nihayet vermeden evel Çin murahhası M. Çou söz alarak Çindeki imtiyazlı mıntakalarda beynelmilel içtimaî kanunların tatbikini istemiş, buteklif üzerine hararetli bir münakaşa cereyan etmiştir. Fransa murahhası M. Arthur Fontaine Çinlilerin sulh ve müsalemet dairesinde terakkisine ve inkişafına gösterdiği alakayı teyit eylemekle beraber siyasî bir mahiyeti haiz olan bu mesele hakkında hükûmeti namına bazı ihtirazî kaytler dermeyan etmiştir. M. Çunun teklifi iki defa reye konmuş ise de nisabı ekseriyet hasıl olmamıştır.

Son Haberler

Taklibi hükûmet davası

Davanın nakzen rüyetine başlandı. Muhakeme bir temmuza talik edildi

Bursa, 23 (Milliyet) — Taklibi hükûmet teşebbüsünde bulunanların nakzen muhakemesine bu gün saat onda başlandı. Heyeti hâkime salona dahil oldu.

Temyiz ilâmına nazaran 164 üncü maddenin ikinci fıkrasının tatbik edilmesi hadisenin ittifaktan ibaret bulunmasına göre kanuna mugayir bulunduğu Reisi cumhur hazretlerini elde etmek hakkındaki iddianın da mucibi tetkik ve tamik bulunduğundan badettahkik bir karar ittihazı lâzım geldiği beyaniyle Bursa mahkemesi kararının bu suretle nakz olunduğunu muhtevi idi.

Müddei umuminin de talebile mahkeme karara ittiba etti. Müteakiben af kanuniyle cezası tecil edilen Yetim çağırıldı, icabet etmediğinden derdesti, hali firarda ise zabıt varakası tanzimiyle irsali hususunda mahallîne tebligat yapılması kararlaştı. Cezası tecil edilenlerden firari Ali man da yeniden muhakeme edildi. Hadise hakkında ademi malûmat iddia etmiş isbat için muhakeme bir Temmuza talik edilmiştir.

Şükrü Kaya bey Erzincana vasıl oldu

Erzincan, 22 (A.A.) — Dahiliye vekili Şükrü Kaya bey refakatlerindeki zevat ile birlikte bu gün saat 17,30da Erzincana vasıl olmuşlar ve şehrin methalinde Ordu müfettişi ve Fırka kumandanı paşalar, Vali ve erkânı vilâyet ile kıtaatı askeriye, lise talebesi ve kesif bir halk tarafından istikbal edilmişlerdir. Mektepli hanım kızlar tarafından vekil beye bir buket takdim edilmiştir. Şükrü Kaya bey ordu Müfettişlik dairesine misafir olmuşlardır.

Tali bey Bitliste

Bitlis, 21 (A. A.) — Birinci umumî müfettiş Ibrahim Tali bey Siirt ve Garzanı teftiş ederek Bitlise gelmiştir. Ibrahim Tali bey Garzanda bulundukları esnada bir müddet evvel Kayseriden cenuba firar eden Hasan paşa oğullarının bila kaydı şart dehaletlerini kabul etmiştir.

* * *

Kadriye H. tahkikatı

Mevkuflardan bir kısmı tecil kanunundan istifade edecek

İzmir, 23 [Milliyet]— Kadriye H. hakkındaki mustantik kararnamesi yarın hazırlanacaktır. Maznunların bazıları hakkında men ve bir kısmı için de lüzumu muhakeme talep edileceği gibi bir kısmı da tecil kanunundan istifade edecektir.

Türk-İran hudut heyeti

Ankara, 23 (Milliyet) — İran hududumuzun tahdidi için hududa bir heyet gidiyor.

Eskiyen paralar hakkında

Ankara, 23 (Milliyet) — Maliye kâğıt paralarımızdan eskiyecek bozulacak kullanılmayacak dereceye gelenlerin değiştirilmesi için meclisten çıkan kanunun tatbikatına geçilmek üzredir. Hazırlanan talimatnamedilât halkın hukukunu daha fazla siyanet etmek esasını istihdaf etmektedir.

Yunanistanda

Murahhas geliyor

Atina, 23 (A.A)— M. Diyamandopulos Ankaraya hareket etmiştir.

Birisi tahliye edildi

Atina, 23 (A.A) — Pangalos kabinesinde nazırlık etmiş olan Tavularis serbest bırakılmıştır.

Tamirat itilâfı

Atina, 23 (A.A) Hükûmet Yung planını tetkik etmektedir.

Ekonomi

Nüfus vaziyetimiz

928 istatistikleri nüfusumu-un (muvazeneti) ni gösterdi, 930 istatistikleri nüfusumu-un (hareketi) ni gösterecek

Geçen sene yapılan ilk nüfus istatistikimizde, nüfusun muayyen r andeki taksimini gördük. Gelecek seneki ikinci istatistikte fusun bir diger andeki taksimini göreceğiz.

Her iki istatistiki yanyana getirmekle de Türk nüfusunun (hareetini) görmek kabil olacaktır.

Ne itibarla hareket? Yalnız vatan sinesindeki *mihaniki* tevazzu barile hareket değil, aynı zamanda nüfusun *bünyesindeki* tahav- itibarile de Hareket.

Değişen sade şu veya bu vilâyetin nüfus kesafeti değildir. ucun *medeni halinde de* değişme vardır. Yani, doğum ve ölümde taraftan öteki tarafa naki olan nüfusta değişmeler olduğu gibi, usun iktisadi vaziyetinde, çalışma tarzında refah derecesinde de ğişmeler vardır.

şte birinci istatistiklerle Türk cemiyetinin yalnız (muvazenet) ndeki mihaniki ve medeni nüfusunu tetkik edebiliyorduk, nci istatistiklerle (hareket) halindeki mihaniki ve medeni nüfuu tetkik edeceğiz.

bu surette, bugün Kısmen meçhul olan Türk cemiyeti, temamen lum bir cemiyet olacaktır.

Dr. Nizamettin

* * *

GÜNÜN İKTISADÎ HABERLERİ

Yeni Borsa kanunu dündenberi tatbik ediliyor

Yeni Borsa kanunu dünden itiri mevkii mer'iyete girmiştir. komiser vekili Hasan Beyin tına göre, yeni kanun, borsada et nüfuzunu tesise kâfi olup alara bir nevi malî noter sıfat lahiyeti verilerek borsa işlerinin, ların mes'uliyeti altında cereyanı fik görülmüştür.

Kimler acente olacak?

Ancak yüksek tahsil görmüş ve rikle alâkası kalmamış olanlar e olabilleceklerdir.

Bunlar ticari sıfatı haiz olmayıp et memuru vaziyetindedir. Cober azalıktan çıkarılarak sadece daimi eri vaziyetine getirilmiştir. Kam- ve ecnebi nukut alış verişleri hakiki ihtiyaçlar mukabilinde acaktır. Maliye Vekâleti bu ih- r hakkında bir liste hazırlaadır.

Yeni kanun dün bütün bankalara olunmuştur.

Bugün Borsa meclisi toplanarak kanunun tatbiki hususunda bir programı tespit edecektir.

Borsanın yaz tatili — Kamborsasının pazar günlerine olan yaz tatilinin temmuz ine kadar devamı teblig edil-

Sanayi birliği toplandı — Sanayi birliği dün içtima ederek bu seneki fealiyeti hakkındaki programını tespit etmiştir. Birlik bu sene temmuz nihayetinde yerli malları sergisini açacak, fabrikatorların muamele vergisi meselesini takip edecektir.

✱ **Ticaret Odası meclisi** — Istanbul Ticaret Odası meclisi çarşamba günü toplanacaktır. Bu içtimada peynir ve yoğurt meseleleri hakkındaki raporla Odanın dahilî talimatnamesi görüşülecektir.

✱ **Japon sergisi açılıyor** — Galatada eski Liman hanında açılacak olan Japon sergisinin hazırlıkları ikmal edilmek üzeredir.

Dün serginin iki büyük tabelası asılmıştır.

Sergi bir hafta on güne kadar açılacaktır.

✱ **Ticaret odasında tasarruf** — Ticaret odası kâtibi umumisi Cemal bey oda tarafından hazırlanan hayat pahalılığı istatistiklerin yanlış olduğuna dair neşriyatın doğru olmadığını söylemiştir. Oda, tasarrufu temin için idaal bazi tedbir alınmıştır. Bu meyanda hususî telefon mükâlemeleri menedilmiş olup buna riayet etmiyen bir memurun vaptığı 7 hususî mükâleme bedelinin maaşından kesilmesi takarrür etmiştin.

* * *

Ticaret ve Zahire Borsası 23/6/929

Buğday	AZAMİ K. P.	ESGAR K. P.
-	—,—	—,—
-	—,—	00,00
-	00,00	00,00
-	—,00	—,00
-	—,—	—,—
mahlut		
-	—,00	00,00
-	00,00	00,00

Birinci sert	1300,00	1100,00
İkinci	1200,00	0980,00
Üçüncü	1080,00	0900,00
Razmol		
Kepek		
Paspal		

Hububat

—,00	Kaşyemi	20,00 20,00

Un

Ekstra	1170,00	1170,00
	1190,00	1180,00
Yumuşak	1,60,00	1190,00

Zahire

Çavdar	14,00	14,00
Arpa	10,00	09,30
Mısır	15,20	15,00
Yulaf	00,00	00,00
Keten tohumu	00,00	00,00
Fasulye	—,00	—,00
Mercimek	—,00	—,00
Nohut	—,00	—,00
Börülce	00,00	00,00
Bakla	00,00	00,00

* * *

Istanbul Hayvan Borsası 23/6/929

Diri satışlar

Cinsi	Adet	Kilo asgari	fiyat azami
	26	24	24
	614	31	45
	171	32	40
	600	34	44
	—	—	—
	—	—	—
	22	16	20
	2	25	30
	8	13	16

Et satışları

Cinsi	Kilo flatı Asgari K.	Azami K.
Karaman	59	78
Dalıç	47	85
Kıvırcık	62	79
Kuzu	59	85
Karayaka	—	—
Keçi	—	—
Sığır	27	55
Dana	—	—
Manda	26	31

İçin üç imdadı sıhhî otomobili

Zabıta doktorluğuna imdadı omobilleri tedarik edilmesi umumiye müdürlüğünce lmiştir.

Bunlar, her biri ikişer yataklı sedyeli olmak, ilâç dolabını mahallini ihtiva etmek üzere sıhhî otomobili sipariş

Otomobillerden birisi baş dokdiğerleri de Beyoğlu ve Üsdoktorlukları emrinde bulu-

memurun tevkifi

inhasarı Haydarpaşa sevk Şükrü ef. kendisine sevkeyine verilen 4000 lirayı zimbiğinden tevkif edilmiştir.

İki misli mahsul için tedbirler

İktısat vekâletine gelen malûmata göre ekinler her tarafta çok mükemmeldir. Hükûmet gelecek sene iki misli mahsul almak için şimdiden tetkikatta bulunuyor. Alâkadar dairelerden iki misli mahsul almak için ne gibi tedabir ittihazı lâzım geldiğini tespit ediyorlar. En mühim tedabir olarak zurraa bol tohum dağıtmak olduğundan ziraat bankasının bu sene daha çok vaziyete geçeceği tahmin olunmaktadır. Zurrai koopratif teşkilâtına daha bu seneden mühim faideler vereceği tahmin olunuyor.

Ticaret mezunları

Âlî sicaret mektebi mezunları cemiyeti reisi Bahri B. cemiyete ait işleri takip için Ankaraya gitmiştir.

MİLLİYETİN ŞEHİR HABERLERİ

Emanette

Sahaflar çarşısı

Emanetçe istimlâk ediliyor

Sahaflar çarşısının istimlaki Emanetçe kararlaşmıştı. Bu işe lâzım gelen sahsisat temin edilmiş olduğundan bu ay nihayetinde istimlâke başlanacaktır.

Tramvay yolları

Istanbul cihetindeki tramvay hatlarının betonaj yapılmasına karar verilmiştir. Yakında ameliyata başlanacaktır.

Emanet muhasebecisi

Emanet muhasebecisi Nuri bey Emanete ait bazı işleri takip etmek üzre Ankaraya gitmiştir.

Maçka-Beşiktaş

Maçka hattının Beşiktaşa temdidi için istimlâk yapılmak üzre Emanet hey'eti fenniyesince tetkikata başlanmıştır.

Edirnekapı - Beşiktaş arasında da tramvay İşletilmesine karar verilmiştir.

Askerlik

Askerlik mükellefiyeti

Kanundaki tadilât nelerden ibarettir?

Askerlik mükellefiyeti kanununun bazı maddelerini tadil eden yeni kanun dün Vilâyete bildirilmiştir. Mükellefleri alâkadar eden bu kanunun esasları şudur:

«Askerlik çağına girenlerin asker kütüğüne yazılanları ve sağlık ve sağlamlıklarile okuyup yazmaları ve tahsil dereceleri, san'atları ve nerelerde bulundukları hakkında yapılacak tetkikata (yoklama) denir. Askerlik çağına girenlerden yoklama devresinde bulunanlar, biri yirmi yaşlarına girdikleri senenin ikinci kânununun birinci gününden başlayarak haziran sonunda bitmek üzre (ilk yoklama), diğeri her askerlik dairesi dahilinde temmuzun birinci gününden teşrinievelin sonuna kadar devam eden müddet içinde bitmek üzre (son yoklama) adlı iki yoklamaya tabi tutulurlar. Bu yoklamalar yapılırken ruhsatlı efrat ile ihtiyatların da yoklamaları yapılır.»

İdare Heyeti kararile numarasız asker edilenlerin sınıflarının tayini askerlik meclisleri

Mekteplerde okuyanlar

Askerî mekteplerle, nizamnamünakit bulunmadığı zamanlar da mıntakasında bulundukları kolorduya aittir.

Madde 3 — Mezkûr kanunun 55 inci maddesinin (C) fırkası aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

me ve talimatnamelerine nazaran devam mecburiyeti olan resmî ve yüksek mektepler, liseler ve orta mekteplerde ve talî meslek mekteplerinde ve ya bu derecede olduğu Maarif Vekâletinden ve ya eminliklerinden ve müdürlüklerinden tasdik olunan hususî ve ecnebî mekteplerde ve kezalik aynı evsafta bulundukları Maarif Vekâletince musaddak memleket haricî mekteplerde okumakta oldukları anlaşılan ve memleket dahilinde ve ya haricinde talî ve ya âli bir mektebi bitirerek daha yüksek mektebe ve ya hariçte daha yüksek fennî ve sınaî müesseselere girmek için alâkadar vekâletlerce muayyen olan müddetle dahil ve ya hariçte lisan tahsilinde ve ya sitajda bulunanlar, son yoklamaları sırasında talî ve ya âli bir mektebi bitirerek memleket dahilinde ve haricinde daha yüksek mekteplere ve ya fennî ve ya sınaî müesseselere kabul zamanı olmadığından dolayı girememiş olanlar o sene içinde girerek vesaiki lâzimeyi gönderdikleri takdirde bunların ertesi seneye terkleri ancak yirmi dokuz yaşını bitirinceye kadar uzar. Bu yaşa kadar tahsillerini bitirmemiş olanlar, iki sene üst üste sınıf geçmeyenler âli bir mektebi bitirdikten sonra diğer âli bir mektebe ve ya bir talî mektebi bitirdikten sonra diğer bir talî mektebe girenler, ve ya ihtisas şubelerine ayrılmış müesseselerin ve Darülfununun bir şubesini bitirdikten sonra diğer şubelerine girenler ertesi seneye terkedilmeyip asker edilirler. İşbu talebenin derslerine muntazaman devam etmesi şartile tahsil saatleri haricinde memuriyet, vazife, san'at ticaret ve ziraatle iştigalleri tecillerine mani değildir.»

İHTİYAT EFRAT

«İhtiyat efrat seferberlik, asayiş yaya talim ve manevre için sınıf ihtiyacına göre tamamen ve ya kısmen çağırılırlar.

Usta efrat ihtiyata geçtikleri tarihten itibaren her iki senede bir talim ve manevre için çağırılabilirler, Bunlar için her defasında talim ve manevre müddeti bir buçuk ayı geçmez. Hiç silâh altına alınmamış efrat altı ay müddetle ve silâh altına alınmış efrattan altı aydan eksik talim ve terbiye görmüş olanlar altı ayı tamamlamak üzre lüzum ve imkân oldukça silâh altına alınabilirler.»

Satmış mı?..

Mm. Mari ebe Firdevs H.ın çocuğunu çaldığını söylüyor

Taksimde Duvarcı sokağında oturan Nişanın zevcesi Mari hamile olduğu için bundan dokuz gün evvel doğurmak için Hasekinisa hastanesine girmiş ve orada bir erkek çocuk dünyaya getirmiştir.

Bundan üç gün evvel hastaneden çıkan Mari gedik paşada ebe Firdes H. ın gece misafirliğe evine gitmiş, geceyi orada geçirmiş, sabah uyandığı zaman çocuğun meydanda olmadığını görmüştür. Mari Bayazıt merkezine müracaatle çocuğunun ebe Firdevs H. tarafından çalınarak çocuk doğurmayan bir aileye sattığını iddia etmiştir. Zabıta bu esrarengiz çocuk sırkatı meselesini tenvire çalışıyor.

Beyni patladı

Ramide oturan 11 yaşında Koço namında bir çocuk ot yüklü arabasına binerek evine giderken beygirler birdenbire ürkerek çocuğu arabadan düşürmüşlerdir. Koçonun beyni sukutun şiddetinden patlamış ve derhal ölmüştür.

Arkadaşını vuran çocuk

15 yaşında Nazım evelki gece Şehzade başında sinemaların önünde arkadaşı Etemi bıçakla arkasından ehemmiyetli surette yaralamış, carih çocuk kaçmıştır.

Köprü kişesinde mertruk çocuk

Evvelki gece köprü kişesinin yanında henüz 20 günlük bir erkek çocuğu bulunmuştur. Küçük "Selim„ ismi ile Darülacezeye gönderilmiştir.

Tentürdiyot içmiş...

Üsküdarda Selimiyede inşaat kalfalarından 20 yaşında Adnan efendi isminde bir genç dün tentürdiyet içmek suretile intihara tesebbüs etmiş isede vaktinde yetişilerek kurtarılmıştır.

Ihsan Abidin Bey

Bir haftadan beri şehrimizde bulunan ziraat müsteşarı İhsan Abidin B. dün Ankaraya hareket etmiştir.

Vilâyette

Yol vergisi

Yol vergisi eskisi gibi on liradır

1929 senesi yeni bütçesi tanzim olunduktan sonra yeni yol kanununun tatbikına başlanacaktır. Yeni yol kanununda yol vergisi memleketin her tarafında 8 liradır.

Fakat meclisi umumilere de 2 lira zam salahiyeti vermektedir.

Vilâyetimiz umumî meclisi ise 1929 senesi yol vergisini 10 lira olarak tesbit etmişti. Binaenaleyh yeni kanun da 2 lira zam salâhiyeti verdiği cihetle bu sene yol vergisi evelce kabul edildiği gibi 10 lira üzerinden alınacaktır.

Yedikule - Bakırköy

Encümeni vilâyet dün içtima etmiştir. Yedikule - Bakırköy yolunun asfalt olarak inşası 25 bin liraya müteahhide ihale edilmiştir.

İmza atma usulü

Dairelerde resmî evraka ne suretle imza edileceği hususunda bazı yanlışlıklar oluyordu.

Dün bu hususta Dahiliye vekâletinden şu tamim gelmiştir.

İmzalar yazının bittiği yere atılacaktır; birden fazla imza olursa reis sola ve diğerleri soldan sağa doğru atacaklardır.

Atina sefiri

Yeni Atina sefiri Enis Bey perşembe günü Atinaya gidecektir. Enis Bey, dün hariciye memuru Hakkı Beyi ziyaret etmiştir.

Verem dispanseri

İnşaatı hitam bulan yeni verem dispanseri binası sıhhiye müdürlüğünce teslim alınmıştır. Bir kaç güne kadar yeni dispanser açılacaktır.

Rüsumatta

İhtiyar memurlar

Gümrüklerde tekaüde sevki lâzım gelen ihtiyar memurlar yakında tasfiyeye tabi tutulacaktır. Bunlar yüzde on kadardır.

Gümrük umum müdürlüğü

Gümrük umum müdürü İhsan beyin Maliye müsteşarlığına tayin ve yerine İstanbul gümrük baş müdürü Hakkı beyin getirileceği şayi olmuştur. Şehrimizde bunu müeyyit malûmat yoktur.

Vapur alınacak

Yunan hükûmeti beş bin tondan fazla vapur alan tabasına ikramiye vermekte olduğundan Yunan vapur kumpanyaları bu mıktar tondan aşağı gemileri satmakta ve daha büyük gemiler almaktadırlar.

Yunan ticaret gemilerinden mühim bir parti daha satılığa çıkarılmıştır.

Bu gemilere bakmak üzre millî kumpanyalardan ekserisi Pireye birer mümessil göndermişlerdir.

Bu gemilerden bir kısmı seyrisefaine teklif edilmiştir.

Havuzların tamiri

Seyrisefain idaresinin Haliçteki havuzlarda yapılmakta olan tamirat hitam bulmak üzredir.

Havuzların yapıldığından beri tamir edilmediğinden rıhtımlar yeniden yapılmıştır. Rıhtımlardan yalnız on metroluk kadar bir kısmı kalmıştır.

İdare havuzlara ait fabrikalar için yeni makinalar getirtecektir.

Denizde bir kaza

Dolmabahçe önünde demirli bulunan Daimselamet ismindeki yelkenli dün demirini tarayarak çakır Hüseyin reisin Arslanı bahri motoruna çarpmış küpeşesini parçalamıştır

Mahkemelerde

Mahallenin adı ne?

"— Şey mahallesi idi, şeyde idi...„ diyip duruyorlar

— Hanım, sen de derdini söyle bakalım... Ne istiyorsun? Boşanmak mı?

— Hayır efendim, ben zaten boşum.

— O halde?

— Boşandık ama kaydını yaptırmamışız. Şimdi...

— Anlaşıldı, evlimisin?

Kadın cevap vermeğe meydan kalmadan erkek atıldı:

—Efendim, o da evlendi, ben de..

— Size sordum mu?

— Yani tatlı tatlı ayrıldık demek isterim.

— Alâ.. Hangi mahalledensiniz.

— Bizim mahalleden.

— Sizin mahallenin adı yok mu?

— Bir adı olacaktı ama...

— Peki mahalleyi bırak, semt neresi?

— Aslen Amasyalı sayılırız.

— Doğduğun yeri sormuyurum. Oturduğun yer, hangi semte düşer?

— Istanbul tarafı.,

— Süphanellah!!! Biz de Diyarbekir demedik. Istanbulun neresindesin?

— Ha.. şey.. Efendim Molla mahallesi..

— Ne mollası, Molla Güranî mi, Molla Sinan mı, Molla Husrev mi, Molla Cafer mi? Ne Mollası bu?

— Molla... Molla.. Molla şey...

— Bırak. Sen söyle hanım, hangi mahalledensin,

— Şeyden efendim, şey mahallesi...

— Ha, sen de mahallenin adını bilmiyorsun.

— Durun bakayım.. Şeydi galiba?

— Anlaşıldı. Siz evvelâ oturduğunuz mahalleyi öğrenin de öyle gelin... Hadi bakalım.

* * *

GÜNÜN ADLİYE HABERLERİ

El çabukluğu mağazadan kumaşı nasıl aşırdılar

Karagümrük civarında otuan Zeliha ile Hayriye isminde ikl kadının dünkü muhakemelerinde cdza mahkemesinden sulh mahkemesine verilmeleri kararlaşmıştır.

Bu ikl kadın büyük bir ticaretaneden kumaş çalmakla maznundurlar. Kumaşları Teliha almış, Hayrlyenin koynuna sokmuş, mağaza müstahdemleri hırsızlığın farkına varmışlar ve her ihisini de kumaşı yere atıp kaçmak isterken yakalamışlardır. Gavalarına sulh mahkemesinde aakılacaktır.

✱ **Kasım Tevfik mahkemede** — Devletin emniyetine müteallik esrarı satmağa teşebbüsle maznun Kasım Tevfiğin muhakemesine bu gün Ağırcecadevam olunacaktır.

Şirketlerde

Ecneb i hekimler

Sigortalardan çıkarılıyorlar

İktisat vekâleti tarafından yapılan tebligat üzerine hayat sigorta şirketlerinde istihdam edilen ecnebi doktorların vazifelerine nihayet verdirilmiştir.

Yalnız Lozan muahedesine tevfikan müktesep hak sahibi olan ecnebi doktorların istihdamlarına müsaade olunmuştur.

İade edilen firariler

Meşhur sabıkalılardan Tatavlalı Nikoli Şalvarlı oğlu ile Hristaki namındaki iki şahıs mütareke senelerinde Yunanistana firar etmişlerdi. Bu iki şahıs bu kerre tekrar şehrimize gelmek üzre bir vapur ile limanımıza gelmişler, fakat zabıtaca iade edilmişlerdir.

Feribot için sondaj

Haydarpaşa ile Sirkeci arasında trenler, nakledecek olan araba vapurlarının iskele yerlerini tespit için bir iki güne kadar denizin derinliğinin ölçülmesine başlanacaktır.

Tebeddülat şayıaları

Ticaret müdiriyeti memurları arasında tebeddülat olacağı şayi olmuştur. Ticaret mudiri Muhsin B. bu hususta malûmatı olmadığını söylemiştir.

Kazalar

İki kadın çiğnendi

1 — Fatihte oturan 55 yaşında Zarife hanım Çarşıkapıdan geçerken 1697 numaralı otomobilin sademesine maruz kalarak yaralanmıştır.

2 — Kızıltoprakta oturan 18 yaşında Saime hanıma meçhul bir otomobil çarpmış ve mecruhiyetine sebebiyet vermiştir.

İlk deniz banyosu kurbanı

Beşiktaşta sakin şoför Rifat efendinin oğlu 17 yaşında Hasan dün Ortaköyde denize girmiş ve yüzmek bilmediği için boğulmuştur. Zavallının cesedi denizden çıkarılmıştır.

Maarifte

Askerî sanayi

Yeni mezunlar Ankaraya gittiler

Bu sene, Askerî sanayi mektebinden çıkan talebe dün Ankaraya gitmiştir. Talebeye fabrikalar işletme müdürü Selim Bey nezaret etmektedir. Bunlar 123 talebedir Fabrikalarda çalışacaklardır.

Spor

Teşvik müsabakaları

Mıntaka atletizm heyetinden:

28 haziran 929 cuma günü sabahından itibaren Taksim stadyomunda icra edilecek büyük atletizm teşvik müsabakası proğramı aşağıya konulmuştur. Müsabakalara dahil olacak atletlerin mensup bulundukları kulüp marifetile numaralarını ve dahil kâğıtlarını almak üzre mürahhaslarını 26 haziran 929 çarşamba günü saat 17 den itibaren Eminönü Rıhtım han 9 numaraya lüzum müracaatları teblig olunur.

Proğram

Saha komiseri: Harbiye idman yurdu Spor muallimi Binbaşı Cemal bey

Müsabaka irtibat komiseri Antrenör Her Aleksi Abraham

saat			
10,30	100	metre	seçme
10,45	3000	„	Final
11	400	„	seçme
11,15	200	„	„
11,30	800	„	„
11,45	4×100	„	„

Saat 12 de Istanbul - spor Süleymaniye terfi müsabakası

14,45	resmi geçit		
15,30	100 metre	dömi	final
15,40	1500 „		final
15,50	yüksek atlama		„
16,10	200 metre	dömi	final
16,20	cirit		final
16,25	400 metre		„
16,40	100 „		„
16,50	üç adım atlama		„
17	800 metre		„
17,20	sırıkla atlama		„
17,30	200 metre		„
17,40	gülle atma		„
17,50	5000 metre		„
18,15	4×100 „		„
18,25	disk atma		„
18,35	bir adım atlama		„
19	10 × bir tur		„

Fikir, Mizah, Hikâye. Roman, Sahifesi

Milliyet
ASRIN UMDESİ "MİLLİYET,TİR
24 Haziran 1929

BUGÜNKÜ HAVA

Dün azamî haraet 26 asgari 16 idi. Bugün rüzgâr muhtedil esecek hava açıktır.

FIKRA

Millî gurur

Büyük askerî ve siyasî zaferimizi müteakıp açılan inkılâp devresinin bazı icabatı esasen bu inkılâp prensiplerine yabancı kafalarda makûs bir zihniyet hasıl etmiştir. Bu zihniyete göre *inkılâp Türkü* tıpkı *tanzimat efendisi* gibi *Frengin* önünde kemâli tevazula boyun eğen, onu her hususta kendisinden üstün tutan bir adam olmak lâzımgelir.

Tanzimat efendileri, Avrupalının yalnız ahdî ve siyasî değil, aynizamanda *manevî köleleri* idiler. Bu menhus ve mel'un zihniyet sayesindedir ki Istanbulda ve Türkiyenin daha bir kaç büyük şehrinde «Tatlı su Frengi» namile bir sınıf aristokrasi türedi. Bizi harice karşı bunlar temsil etmeğe, bizim malî ve sınaî bütün teşebbüslerimizi bunlar ellerine almağa, hulâsa bunlar, bizim ensemizde boza pişirmeğe başladılar. Bu, İttihat ve Terraki devrinde dahi az çok farklarla böyle olagelmiştir.

Fakat, vaktaki, mütareke devri geldi çattı; vaktaki, Türk milleti için mahşer gününün çanları çalmağa başladı, o vakıt, bütün frenklerle beraber tatlı sulların da mahiyeti meydana çıktı ve Türk Milleti bunlardan artık tamamile yüz çevirmek üzre iken içtimaî inkılâbın kuvvetli rüzgârları önünde eski Osmanlı âlemin salhurda ağaçlarından düşmüş kuru yapraklar şaşkın ve perişan sağa sola dönmeğe başladı. Bunların sakat ve çürük anlayışlarına göre «madem ki garplılaşmağa karar verdik, garplılar ve ya öyle görünenler önünde eski mutavaat vaz'ımızı almak» lâzımgelir. İşte Tatlı su frenkleri için yeni bir devre daha açıldı. *Haut de Forme* şapka mı giymek istiyorsunuz, «aman gidelim bizim Galatadaki banka müdüründen bunun usullerini oğrenelim.»Bir müsamere ve ya bir balo mu vermek niyetindesiniz, «aman, filan şirket direktör'ünün Madamı işin içinde olsun.» Bir hayır işi için para mı toplamağa karar verdiniz «mutlaka Beyoğlundan bir kaç tane *kokana* bulmalı ki bizim için Avrupaî bazı müesseselerden istianede bulunsun!»

Ve derhal bütün bu tipler bizim nazarımızda esaslı bir kıymet ve ehemmiyet alıyor ve bizim cem'iyetimiz içinde bir nevî *müdir ve nâzım* sınıf teşkil ediyor.

Halbuki, efendiler, size Türk inkılâbının tavsiye ettiği garplılık, Tanzimat garplılığı gibi *passif* bir garplılık değil, *aktif* yani *müteaddî* bir *garplılıktır*. İnkılâp Türkü Avrupalı'ya «ben sana pişivayım, ben senin arkandan yürümeğe geldim» demiyor; «ben seninle her hususta müsavîyim; ben senin yaptıklarının hepsini yapacak kabiliyetteyim; ben seninle ancak yan yana yürümeğe razı olabilirim» diyor.

Türk inkılâbının açtığı garplılaşma cereyanı Millî gururumuzun ifadelerinden biridir.

YAKUP KADRİ

FELEK

Çamlıcanın hali!

Bir ahbap Cuma günü çamlıcaya gidecek olmuş, akşam evine döndüğü zaman şöyle bir hadise karşısında kalmış. Çoluk çocuğu sormuşlar.

— A! elbisenizi neden değiştirdiniz?

— Değiştirmedim, tozdan bu hale geldi...

Dediklerine göre Çamlıca artık bir toz deryasıdır. Orada kahve tutanlara sormuşlar:

— Yahu! Neden şuralara bir kaç kova su dökmezsiniz?

— Efendi, burada suyun bardağı 10 kuruşa! Hiç gül suyile sokak sulanır mı?

Belediye mahafilinde de başka fikir hakimdir. Gelecek sene bu tozlarla orada bir kuru «Plâj» yapmak!

İnşaallah!

İki gün evel Istanbul avukatları bir vapur eylencesi yaptı. Ben vapuru uzaktan gördüm, pek hoşuma gitti. Bir kısım avukatlar hele «g» harfini «y» gibi telâffuz eden bazı zevat vapurun güvertesile iktifa etmiyerek damına çıkmışlardı. Bunu gören bazı müsin ve çekingen zevat:

— Maşallah iyi cesaret! demişler, ve:

— Gördünüz mü, bizim cesaretimizi? Bize bir de korkak derler!

Cevabını almışlardır. Bu münasebetle irat edilen bir nutukta:

«Geçen sene de böyle bir gezme yapmıştık. O sefer aramızda hanımlar yoktu, çok şükür bu defa aramızda hanım avukatlar da var. İnşaallah gelecek sene aramızda çocuk..» Nutkun alt tarafı caz gürültüsünden anlaşılamamış ise de her halde «çocuk avukatlar da bulunur» şeklinde olmadığı muhakkaktır.

FELEK

Türk san'atı

HALICILIK

Memleketimizde Halıcılık san'atı ile pek yakından alâkadar olan muhterem bir dostumun ricası üzerine yazdığım bu makaleden maksat Türk halıcılığının tarihini yapmak ve bu san'at şubesinin İslâm Türk güzel san'atları içerisinde işgal ettiği mevkii tayin ve tespit etmek değildir. Bu, fevkalâde ilmî bir ehemmiyeti haiz ve derin tetebbu neticesinde bir kaç ciltte tetkik edilecek geniş bir mevzudur. Türk tarihi varlığının içtimaî bir mahsulü olarak Türk ülkelerinin köylü kulübesinde dokunan ve cihan milletlerinin rağbetini kazanan halı, bugün halkımız içerisinde yaşayan, iktisadî ve sınaî inkişaf istidadına malik olan en mühim ve belki yegâne san'at mahsulümüzdür. İşte bu son hadiseyi nazarı itibara alarak muhterem okuyuculara halıcılığa dair güzel san'atlar tarihi ilmi edebiyatında tesadüf edilmiyen bazı yeni fikirler arzetmek istiyorum.

Halıcılık san'atı Müslüman memleketlerinde Türklerin Yakın Şarka Hicretleri ile başlar. Ve Türk millî unsurunun faaliyeti sınaiyesi ile inkişaf eyler. Halıcılığın Şarktaki sahai intişarı Türk etnografi yayılışı cografî sahasına tamamiyle tevafuk etmektedir. Türkistan, İranın şimalî şarkî ve merkezî vilâyatı, Cenubî ve Şimalî Azerbaycanlılar ve Anadolu halı san'atının klâsik ülkeleridir. Bu saha haricinde kalan ve halıcıkları ile maruf olan Mısır, Şimalî Afrika, Efganistan, Hindistan ve Mogolistan yukarda gösterdiğimiz ana arazinin etrafa uzatmış olduğu kollarından başka bir şey değildirler. İşte bu cografî ve etnografî hadise bize her şeyden ziyade halının menşeini ve millî mensubiyetini göstermektedir.

Halının meşeini bir çok güzel san'atlar uleması gibi kadîm Şarkın Âsûr ve Babilistan medeniyetlerinde ve yahut İranı kadim ile Firavunların Mısırında aramak faidesiz olduğu gibi Arap menabii tarihiyesine istinaden halının Türk hicretinden evel İran ve Ermenistanda mevcut olduğunu iddia etmek dahi büyük bir hatadır. Filvaki Arap cografyacıları ve müverrihleri Sasanilerin "Bisatı Şetta" sından ve Ermenilerin "Mahfur" ilerinden bahsediyorlar ise de bunların bizim katettiğimiz düğüm tekniği ile dokunmuş halılar olmadıklarını sureti kat'iyede kabul etmeyiz. Burada muhterem okuyucuları derin tarihî ve filolojî tetkikata girişmeğe yormak istemiyorum. Yalnız burasını kaydetmek lâzımdır ki halı kelimesi bir çoklarının iddia ve tasavvur ettiği gibi Farisî, bir kelime olmayıp Türkçe bir kelimedir. Bu ciheti bize Türk-Tatar mukayeseli lisaniyatı öğrettiği gibi ta zamanımıza kadar muhafaza edilmiş muteber vesaik dahi teyit etmektedir. Ki şu suretle meselenin lisaniyat ciheti de bize halının Türk san'atı mahsulü olduğunu göstermektedir.

Son yirmi beş sene zarfında Avrupa âlimleri ve heyeti ilmiyeleri tarafından icra edilen Arkelojya hafriyat ve tetkikatı halı tarihi hakkın da mühim vesikalar meydana çıkarmıştır. Alman âlimlerinden *Prof. A. ve Le Coq* ve *Prof. Grün Wedel* ve İngilizlerden *Sir M. A. Steir* nin Şarkî Türkistanda kâin Turfan havzasında icra ettikleri ilmî tetkikat neticesinde bir kaç halı parçası bulunmuştur. Bu parçaların bulunduğu mahaller nazarı itibara alınırsa bunların (8) asrı Milâdiye kadar bir devrei tarihiye mamulâtından olduklarına şüphe edilemez. Şayanı dikkattir ki Turfanda keşfedilen Türk-Uygur mabetlerinin duvarlarını tezyin eden Freskolarda dahi bir çok defa halı resmine tesadüf edilmektedir. Bu duvarlarda tersim edilmiş halılar gerek renk ve gerekse tezyinat itibariyle ayni mabetlerin içerisinde zuhur eden parçalar ile bir çok müşterek hususata maliktirler. İşte Orta Asyanın kumları altından zuhur eden ve (8) inci asrı Milâdiye kadar devam eden bir devrei tarihiyeye ait bulunan bu halı parçaları zamanımıza kadar muhafaza edilmiş en eski düğüm tekniği ile dokunmuş halılardır. Uygur-Türk medeniyeti bakiyatı meyanında bulunan bu parçalar halı dokuma san'atının Türkler nezdinde İslâm memleketlerine hicret etmeden evel mevcut bulunduğunu ispat etmektedir.

Türk hayatı içtimaisinin husule getirdiği halıcılık san'atı, köçebe bir san'attır. Orta Asyanın geniş çöllerinde Maldarlıkla meşgul, demek mebzül yüne malik ve daimî bir harekette bulunan Türklerin çadırında doğan halı, köçebe bir cem'iyete pek elverişli ve kolaylıkla nakledilen bir mobilyedir. Pek tabiîdir. Türkler bilahara köçebe hayatından şehir medeniyetine geçtikten sonra halıcılığı dahi şehir san'atlarına mahsus bir şekilde inkişaf ettirmişler idi. Şayanı memnuniyettir ki bu iki içtimaî devre mahsulâtı elyevm mütevazi olarak yaşamaktadır. Buna sebep ise Türk halklarının bugün bile her iki içtimaî hayatı geçirmelerindedir. Pek sathî bir mukayese bize bu hususatı gösterebilir. Orta Asyanın köçebe Türklerinde temadi edip gelen halıcılık ilk devrenin bütün evsafı mümeyyizesini muhafaza ettiği gibi Anadolu ve Azerbaycanın halıcılığı ikinci devrenin seciyesini taşımaktadır. Fakat bu Orta Asya halısı ile Anadolu ve İranın Türk mıntakalarında vücude getirilen halılar meyanında müşterek esasatın mevcut olmadığı demek değildir. Bu ciheti gerek ilmî ve gerek amelî bir surette halılar ile meşgul olanlar pekâlâ biliyorlar.

Yukarda kaydettiğimiz her iki içtimaî devrede nesçedilmiş halıların malik bulunduğu müşterek evsaf hepsinin ayni dokuma tarzında vücude gelmelerindedir. Bu büyük ve esası teşkil eden bir hadisedir ki daima nazarı itibara alınmalıdır. Zaten halıyı diğer mensucattan ayıran ve ona hususiyet veren tarzı nesçidir. Bugün halının vazifesini gören kilim, keçe, susak ve cacim gibi diğer mensucata malik bulunmaktayız. Fakat bunların hiç birisi düğüm tekniği ile dokunmamaktadır. Bu düğüm tarzı nesçi halıların evsafı mümeyyizesini teşkil etmektedir. Arada olan fark ise yalnız halıların malik bulundukları renk ve tezyinattadır ki bu da inkişaf devresinde bir çok defalar değişiyor ve bir çok san'at sahalarının tesiri altında kalarak başkalıklar arzediyor. Bu ciheti ikinci bir makalemizde halıların nevi ve gruplarından bahsederken arzede ceğiz.

Dr. Ağa oğlu Mehmet
Edebiyat Fakültesi Profesörlerinden.

Tarihten bir sahife

Murat Paşa kimdir?

Lehli ceneral Bemin (Murat Paşa) kemikleri bu akşamki Halep tirenile şehrimize getirilerek merasimi mahsusa ile buradan Lehistana götürülecektir.

Ceneral Bem mühim bir şahsiyet olup Lehistan ve Macar ihtilâl tarihlerinde büyük roller oynamıştır. Müşarünileyh Lehistanın Tarnov şehrinde doğmuştu. Askerî bir tahsil ve terbiye görmüş ve bütün müddeti hayatı mücadeleler içinde geçmiştir. Rusya, Avusturya ve Almanya imparatorlukları tarafından taksim edilen Lehistan, bir aralık Napoleon Bonapart tarafından kurtarıldığı sırada yüzbaşı rütbesinde bulunan Bemin Lehli lejionunda ve Moskova seferinde büyük yararlıkları görülmüştü.

Bonapartın sukutundan sonra Lehistan, yeniden esir düşmüştür. İstipdadile meşhur Çar birinci Nikola Rusya polonyasında son derece zalimane ve müstebidane hareket ediyor, Lehlerin millî mevcudiyetini imha için her türlü tazyikleri yapıyordu, Lehler ecnebi boyunduruğunu üzerlerinden atmak için 1830 senesinde silaha sarılmışlar, millî bir hükûmet teşkil eylemişlerdir. Leh kuvetleri kendilerinden kat kat faik Rus ordularına karşı aylarca mücadele etmişlerse de sonunda Ostrolenka muharebesinde mağlup olmuşlar ve Lehistan yeniden esarete düşmüştü. Bem bu mücadelelerde meharet ve şecaatile temeyyüz ederek cenerallığa terfi eylemişti. İhtilâl hareketi akim kaldıktan sonra Bem Lehistandan uzaklaşmağa mecbur olmuş ve fakat vatanının istihlası için uğraşmaktan hali kalmamıştı.

Nitekim 1848 tarihinde istiklâl mücadelesine atılan Macarlara iltihak etmiştir. İhtilâl kuvvetlerinin başına geçen Bem, Transilvanyayı zaptederek kazandığı parlak zaferler sayesinde Macaristanın istihlâsını temine muvaffak olmuştu.

Maalesef Macar ve Lehlerin muvaffakıyetinden endişe eden Çar Nikola Avusturyalılara yardım için Macarlar ile Lehler üzerine 200000 kişilik bir ordu göndermişti. Macarlar ve Lehler müttefik Rusya ve Avusturyanın pek faik kuvvetlerine karşı kahramanca harbetmişlerse de Tamşvarın sukutundan sonra ciddî bir mukavemet gösterememişlerdir.

Bunun üzerine başta ceneral Bem olduğu halde ihtilâl rüesası ve bir haylı Macar ve Lehli askerler Türk topraklarına iltica eylemişlerdir. Muhterem müverrih Ahmet Refit beyin "Mülteciler„ unvanlı eserlerinde izah edildiği veçhile ecdadımızın ağuşu misaferetinde pek yüksek himaye bulan bu mülteciler yüzünden o vakıtki Osmanlı devletile Avusturya ve Rusya arasında harp çıkmağa remak kalmış, hatta bir aralık siyasî münasebetler kesilmiş ve fakaf ihtilâf Mustafa Reşit. Âli ve Fuat paşaların dirayetile tesviye edilebilmişti.

Mecruhan Vidinde bulunan ceneral Bem Rusya ve Avusturyanın musırrane taleplerine rağmen diğer arkadaşlarile birlikte iade edilmiyerek Türkiyeyi ikinci vatan ittihaz etmişler ve bir kısmı islâm dinini kabul eylemişlerdir. Bem Murat paşa namile tekrar hizmeti askeriyeye alınmış; Halebe gönderilmis ve az bir müddet sonra 1267 senesinde vefat etmiştir. " Asarı tarihiyemizde merhumun irtihalinden bahis satırlarda ezcümle şöyle deniliyor : Müteveffai mumaileyh Avrupalı indinde şöhretşiar bir zat olup sayei devleti seniyeye iltica halinde tekmili enfasi hayat eylediği cihetle masrafi mal sandığından verilerek mumaileyhin kabrine bir müzeyyen taş konulması kararlaştırıldı , „

İşte kemikleri bugün ilk vatanına nakledilen Murat paşa polonyanın ihyasını ve Türkiyenin tealisini görmeden dünyayâ gözlerini kapamış idi.

Halil Mithat

Ziraat bahisleri

Kuraklığa yeni bir çare mi ?.

Türkiye gibi yazlarının ekserisi kurak giden memleketlerde en mühim dert şüphe yok ki susuzluktur.

Buna karşı bu güne kadar tatpik edilen yegâne çaresi su tesisatı vücude getirmekti.

Netekim hükûmet te 100 milyon liralık bir su bütçesile mücadeleye başlıyor. Bundan sonra ayrıca 150 milyon liralık muazzam bir programla kuraklık izale edilecektir.

Bu teşkilât yapıla dursun biz kuraklığı daha ucuz ve metodik bir şekilde izale etmek imkânını bahsetkme istiadında bulun ennbftirn mes'eleden bahsedeceğiz.

Avrupanın merkezinde parlayan bir ışık kalplerimize bir az su serpecek mahiyettedir.

Fiziyolojiye istinat eden bu mücadele usulünün esası hakkında biraz malûmat verelim,

Muhtelif tabiatta olan toprakların su tutma kabilliyetleri ne kadar değişiyorsa her cins nebatın topraktan su alma kabiliyeti de başkadır.

Bazı nebatın suyu bolca toprak larda, diğer bir kısmının da daha kuruca topraklarda yetişmesinin esbabı bundan ileri gelir.

Muhtelif cins nebatat ta bu böyle olduğu gibi ayni cins nebatın her ferdinin de şehri kabiliyeti değişir.

Bunun böyle olduğunu görmek için kemal devrinde bulunan bir mahsulü dolaşmak kâfidir. Orada ilk görülecek şey bazı fertlerin diğerlerine nispetle daha iyi ve daha erken yetiştirdikleridir.

Niçin? aynı iklim ve toprakta bulunan aynı nebattan biri diğerine nazaran daha erken kemale geliyorsa, daha iyi mahsul veriyorsa, bunu şahsî kabiliyelinde aramak lâzım gelir.

Nebatatın yaşaması topraktaki su miktarına tabidir. Gıdanın emilme kabiliyeti su miktarile değişir.

Toprakta su ne kadar az bulunursa, mahlûli gıdaî o nisbette kesif olur. Kesif bir mahlûlu mas etmek ise küçtür. Bu yüzden nebatın büyümesi de yavaş olur.

Topraktaki mahlûl çok kesif olursa nebat ondan istifade edemediğinden kurur yani ölür. Kesif mahlûl içinde yaşhmak iktidarını gösteren fertler kurak topraklara yarayanlardır . Tohumların kuraklığa karşı olan mukavemet hassalarını takviye etmek mümkün olursa bu ezeli belâya kat'î bir çare bulunmuş olur. Yeni yapılan tecrübelerle bunu temin etmek mümkün olmuştur.

Kuraklık derdine derman arayan İktisat vekâleti bu hususta her çareye tevessül etmektedir.

Kuraklık pek mühim olan tecrübelerine nasıl vakıf olduğumuzu kısaca anlatayım

Avrupadaki talebemizi bundan altı ay evel teftişe çıkan ziraat işleri umum müdürü Naki bey Viyena ziraat mektebinde profesör Zederbauer isminde bir zatın kurak topraklarda tecrübelerile oğraştığını görmüştür. Naki bey efendinin ilk işi bana ve diğer bir arkadaşım bu zatın yanında çalışmak fırsatını temin etmekte olmuştur. Viyanaya gittiğimiz zaman öğrendik ki Profesör bu meseleye sessiz sedasız beş seneden beri çalışıyormuş Literatürü okuduğumuz zaman bu tecrübelerin memleketimiz için hayatî bir ehemmiyeti haiz olduğunu gördük. Derhal çalışmıya ve usulleri öğrenmiye başladık. Naki beyfendinin memleketten yolladıkları tohumlarla tecrübeleri bir daha yaparak usulün isabetine kani olduk.

Profesör çizdiği program dahilinde biz de çalışmıya başlayacağız. Ümit ederim ki bu usul ziraatimizi kurtarır.

K. Ömer

Küçük Hikâye

Hem tek elle!

Üç genç arkadaş vagona girdikleri zaman, elli beşlik, bönce bir adamdan başka yolcu yoktu. Adamcağız, sersem sersem etrafına göz gezdiriyor, vagona girenlere hayretle bakıyordu. Üç gençin isimleri Güy, Gaston ve Gontrandı. Aile isimlerini bilmiyorum, bilmeğe lüzum da yok.

Tren hareket etti. Dört yolcu yalnızdılar. Tren ekspresti. İlk ıstasyona birbuçuk saatlik mesafe vardı. Hoş vakit geçirmek lâzımdı. İhtiyar adam, bir çıkın çıkardı, açtı. İçinde hazırlop yumurta, bir parça peynir, bir somunda ekmek vardı. Yiyeceklerini yaydi, afiyetle yemeğe başladı.

Üç arkadaş, adamın bu halinden ilham aldılar.

Başbaşa verip fiskos geçtiler, ikisi vagonun koridoruna çıktı, üçüncüsü ihtiyar yolcunun yanında kaldı... İhtiyarla konuşmak istedi. Fakat adam aldırış etmedi. Bu esnada iki arkadaş tekrar vagona girdiler.. Aralarında hızlı sesle konuşmağa başladılar. Arada sırada da, ihtiyara bakıp, bir söz söyleyecek diye bekliyorlardı. Fakat adam oralarda olmuyordu...

Tren hareket edeli yarim saat olmuştu...

Vagonun koridoruna çıkan iki arkadaştan biri yerinden kalktı. Kapının üstünde duran bir demire iki elle asıldı, bütün kuvvetiyle çekiyormuş gibi göründü, fakat çekemedi. Bir kaç kere daha asıldı sonra mai çup bir tavurla arkadaşlarına bakt:

İkincisi yerinden fırladı, arkadaşının asıldığı demiri tuttu, iki eliyl çekmeğe başladı.

Ama o da muvaffak olamadı, emc ği boşa gitti...

Üçüncüsü de kuvvetini dened ve arkadaşlarının hezimetine oğrad

Bunun üzerine ihtiyar yolcu genc lerin haline acımış gibi yerinden ka ktı, bir elle demiri tuttu, aşağıy çektı... Demir aşağıya indi.

İhtiyar, bu muvaffakiyetten sonr mağrur bir tavurla gençlere bakt yerine oturdu.

Tren birdenbire yavaşladı, durdı Koşuştular, kimisi bir kaza mı oldü diye soruyor, kimisi de ne olduğun anlamak istiyordu.

Tren şefi geldi ve sordu:

— İmdat işaretini kim çekti?

İhtiyar göğüs kabarttı:

— Ben çektim, hem de bir elle!

— Kazamı var?

— Hiç bir şey yok.

— Benimle beraber gelin... 15000 frankla kurtulursunuz.

— 15000 frank mı alacağim? Na iyi!

— Alayin lüzumu yok, Haydi gel liniz.

— Geliyorum... Vallahi bir ell çektim!

Nakleden: *Selâmi İzzet*

Yeni neşriyat

Binbir gece masalları

Vaktile gazetemizin halk sayfesinde tefrika edilen "Binbir gece masalı „ Kanaat kütüphanesi tarafından nefis bir surette basılıp çıkarılmıştır. Her sınıf halk tarafından tatlı tatlı okunacağından eminiz.

HAZİN BİR VEFAT

Ankarada maruf diş tabiplerinden Ali Şaban beyin pederi ve şehrimiz ettibbayı muhterememizden Hayri Ömer beyin kayın pederleri Mösyö Yenişehir eşrafından Hacı Şaban bey dün sabah vefat etmiştir. Cenazesi bugün zevalde Erenköyündeki köşklerinden kaldırılarak cenaze namazı badeleda Sahrayı Ceditte aile kabristanına defnedilecektir. Merhum rahmet eyleye.

Müllyetin edebi tefrikası: 18

ÇAPKIN KIZ

Yazan: AKA GÜNDÜZ

— Hiç ummadığın bir sürpriz.

— Üzme rica ederim.

— Yarın Gazi çifliğine gideceğiz. Marmara havuzunda sandala binüp kürek çekeceksin.

— Deme pamuğum! Nasıl oldu bu?

—Müdir Tahsin bey dostumdur, onu ziyarete gitmiştim,söz arasında havuz bahsi oldu, gezdik, sen aklıma geldin.

— Bravo! Beyaz sakalını telefonla öperim!

— Yarın sekizde hazır ol, seni almağa geleceğim. Öğle yemeğine davetliyiz.

— Hurra! Dünyanın en iyi uykusunu uyu.

—Sen de öyle.

On yaşında bir çocuk gibi sevinerek odasına çıktı. Ve uykusunda sabaha kadar sandaldan sandala, kotradan kotraya, dalgadan dalgaya atlayarak güneşe gözlerini açtı...

Kuvvetli, kaygusuz, şen idi. Kafasında, sinirlerinde tüyden daha fazla bir yeniklik vardı.

Güzel bir kahve altı ettikten sonra kahve rengi çizgili hafif bir spor giyindi. Düz lâme bir şapka taktı. Bahar mantosile kamış bastonunu koluna astı. Köşkün önünde bir aşağı bir yukarı gezinmeğe başladı. Sabursuzlanıyordu. Marmara havuzunu ilkdefa görecekti. Yeni köşkü çok met etmişlerdi. Fakat o havuzdan ve köşkten ziyade deniz hissini, dalga zevkini tatmak ve kürek çekmeği düşünüyordu.

Şimdiden deniz kokusunu kokluyorum zannediyordu.

Hayret bey otomobili korna ederek hafif meyli çıkarken bastonunu sallamağa başladı. Ve araba durunca:

— İşte! Dedi, bir saniye bekletmiyeceğim.

— Beni değil, sandalı ve kürekleri.

— Hem seni, hem onları, anlayıver canım.

—Hemen gidelim mi? İçerdekilere bir merhaba demezsem ayıp olur.

Çapkınkız hemen içeriye hay kırdı:

— Enişte bey! Enişte beyimin hanımı! Hooyy! İçerdekiler. Hayret bey size merhaba diyüp gidiyor, sakın demedi diye ayıplamayınız.

Balkondan el sallarlarken şoförü nyamna sıçradı:

— Sen şu tarafa cekil! Direksiyona ben geçeceğim.

Şoför korkulu gözlerle baktı:

— Aman hanım efendi! Sonra!

— Merak etme, sizin mektep muallimine de ders veririm.

— Onu demek istemiyorum. Yasakdırda.

— Vay! Kadınların oto kullanması yasak mı?

— Hayır, fakat izin vesikanız yok.

— Olmazsa ne olur?

— Bana ceza yazarlar.

— Kolay, veririz.

— Size de yazarlar.

— Kolay dedim ya, cezama razı olu veririm. Daha söyliyeceğin bir şey var mı?

Demeğe kalmadan araba mükemmel bir idare ile yürümeğe başladı.

—Siz bana yalnız yolları gösteriniz.

Hayret bey arkadan hızlı hızlı söyledi:

— Bir dakika için istasyona uğrayacağız. Kayseriye gidecek bir dostumu geçireceğim. olmaz mı?

Yollarda tesadüf ettikleri ahbaplarla selâmlaşarak istasyona geldiler. Trenin kalkmasına daha yarım sat vardı. Hayret beyin dostunu büfede buldular. Hayret bey ikisini tanıştırdı. Bir orta yaşlı mühendisti. Pergerinden, pantometresinden grafometresinden başka bir şey düşünmediği besbelli olan tiplerden birisi. Göz bebeklerinde bile rakkamlar, düsturlar,şakulî mukatta çizgileri sanki dans ediyordu. İçinden gülümseyerek:

— Affedersiniz, dedi. Ben biraz meraklıyım, Kayseri trenini dolaşacağım. Bakalım ne var ne yok.

Ve muvafakat edüp etmediklerine ehemmiyet vermeden çıktı.

Lokomotiften dümen vagonuna kadar her şey yeni idi.

Kendi kendine:

— Sahi, dedi. Şu İsmet Paşa çok büyük çalışkanmış. Bu yolu yapmasaydı, şimdi şu partal donlu, yamalı heğbeli köylücükler yerlerine ayaklarile gidecekler di.

Sonra tekrar çapkın kızlığı galip geldi:

— Erkek olsaydım, mutlaka Başvekil olurdum. Başvekil olmak her halde iyi bir şey, köylücüklere yep yeni demir yolu yapıyor.

Bir aşağı bir yukarı gezinmeğe başladı.

Lokomotif tarafında üçüncü mevki vagonlar vardı. Birisinin basamağı önünde bir köylü kalabalığı gözüne ilişti. Yanlarına gitti. Bir erkek köylü vagonun içinde ve pencere önünde durmuş. Kucağında çuvala sarılı iki yaşlarında kadar bir çocuk tutuyordu. Basamağın önünde de bir kaç köylü erkek ve kadın çömelmişler pencereye bakıyorlardı.

Çuvala sarılı çocuk vücudunu iğne batmış gibi haykırıyor ile zaif kolunu pencereden dışarıya uzatarak:

— Anne! Anne!

Diye haykırıyordu. Yerdeki kadınların arasında yağız yüzlü bir taze kadın yere çok eski, ar tık eskisi mantosunun yakasını yüzüne kapayarak hıçkırıyor:

— Evlâdım! Evlâdım!

Diye parmaklarını gövsünün kemik tahtasına geçirmek istiyordu.

Beş altı adım ötede, rençper kılıklı bir köylü yüzünü dayamış dığı ağacın arkasına çalışarak utana utana ve için için ağlıyordu.

Vagondakilerle yerdekiler ıtırap ve keder içinde idiler.

Çapkın kız merak etti. Dalıp okuldu. Ayakta duran bir kadının koluna dokundu:

Bitmedi

MİLLİYETİN EĞLENCELERİ

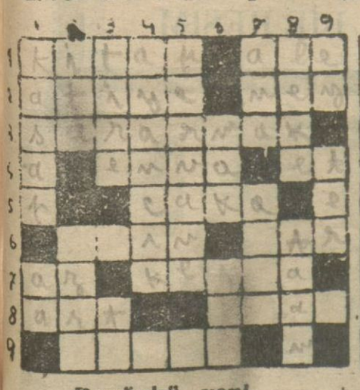

Bugünkü yeni bilmecemiz

Soldan sağa:

1— Okunan şey (5) Bir isim (3)
2— Hediye (5) Üflenen musiki aleti (3)
3— Rengi solmak (8)
4— Nev'in cemi (4) Kasabın satdığı (2)
5— Cösteriş (4)
6— İleri hücum (4) Altın (3)
7— Çoğun aksi (2) Kopuk (5)
8— Önün aksi (3) Emreden (4)
9— Dolaşmak (5)

Dünkü bilmecemizin halledilmiş şekli

Yukardan aşağı

1— Et satan (3) Nida(2)
2— Vermek(5) Salıvermek(4)
3— İplik(4) İstifham(2)
4— Bir kazamız(7)
5— Uskur(7)
6— Mastar edatı(3) Temiz(3)
7— Valde(3) Büyük(4)
8— Kır, gölge(4) Yemek(4)
9— Bük"emrihazır„(2) Taze (3)

Memlekette

Meşhur şaki

Gezik Duran zendost tuğa giderken pusuya düşürülerek itlâf edildi

Yedi sekiz seneden beri Kozan, Feke ve Saimbeyli kazaları dahilinde icrayi şekavet ederek bir çok cinayetler ve soyguncuklarda bulunan meşhur şaki Gezik Duran en nihayet mukadder olan akıbete kavuşmuş, Saimbeyli kazasının Eleftin karyesine zanparalığa gelirken Dört jandarma neferimizin kurdukları pusuya düşmüş ve telef olmuştur.

Vak'a hakkında almış olduğumuz malûmatı berveçhi atî derc ediyoruz:

Şimdiye kadar yapılan tahkikatta sırf kendisine yataklık edenlerin yardımları dolayısiyle bir türlü ele geçirilemiyen bu azılı şeririn son zamanlarda Saimbeyli kazasının Eleftin kariyesinde bir kadınla münasebatı aşıkanede bulunduğu ve sık sık gecelerini bu kadının hanesinde geçirdiğini tespit eden Jandarma alay kumandanlığı efrat arasından dört güzide genç ve cesur efendi intihap ederek bunlara yirmibeş gün kadar geceli gündüzlü mavzer ve tabanca ile endaht talimleri yaptırıyor. Bu müddet zarfında istenildiği derecede yetiştiriliyor. Tabiî bütün bu hareketler herkesten gizli tutuluyor.

Jandarma alay kumandanı binbaşı Hüsnü bey bu dört cesur efendiyi silâh ve cephane ile mükemmel bir surette teslih ve icap eden talimatı verdikten sonra bunları gizlice yola çıkarıyor.

Dört arkadaş tebdili kıyafet etmiş oldukları halde hiç bir köye uğramadan ve kendilerini hiç bir kimseye göstermeden bir kaç gün yürüdükten sonra Eleftin kariyesine gelerek hiç bir kimsenin kendilerini görmiyecekleri münasip bir mahalde pusu kuruyorlar ve avlanmı beklemiye başlıyorlar.

Aradan epeyce müddet geçiyor ve ortalığı gizli bir karanlık örtü ediyor. Bu sırada Gezik Duran o her vakıtki mağrur ve mütaazzım yürüyüşü ile ve bir iki dakika sonra başına gelecek felâketten bihaber maşukasının evine yaklaştığı bir sırada pusuda beklemekte olan jandarmalarımızın attıkları kurşunlardan biruh olarak yere düşüyor ve canı cehenneme gidiyor. Bu şeqi şâkinin cesedi merkezi kazaya getirilmiştir.

Gizik Duran on üç seneden beri şekavet yapan ve takip edilip müfrezeler elinden kurtulan azılı bir cani idi. Şimdiye kadar bir çok adamlar öldürdüğü evler yıkmış ve kendisini sevmiyen genç kızların namusuna tecavüz eylemiştir.

Baron Feyzi bir adamı çiğneyerek öldürdü

İzmirdeki Altay kulübüne mensup "Baron Feyzi„ efendi isminde İstanbullu bir futbolcu evelki gün İzmirde şoförlük yaptığı bir otomobile arazözü ile yolları sularken İzmirde bulunan Şerefnur vapuru tayfasından Istanbullu, çeşmeli Rifat oğlu Aziz [illegible] öldürmüştür.

İzmir valisi

İki bin dört yüz lira ikramiye ile taltif edildi..

İzmir valisi Kâzım paşanın iki bin dört yüz lira ikramiye ile taltifi kararlaştırılmış ve bu baptaki havale maliye vekâletinden defterdarlığa gelmiştir.

Tekaüde sevkedilip te dörtyüz lira ikramiye ile taltifi kararlaşan ve fakat parayı almadan ölen polis Osman efendiye ait paranın merhumun pederine verilmesi maliye vekâletinden emrolunmuştur.

İzmirde bir komünistin tefriki muhakemesi

İzmirde Yakos Harinos namında Yunan tebaasından bir komünist tevkif edilmiştir.

Yunanistanda intişar eden bir çok komünist gazeteleri ile komünizme ait muhtelif kitapları evinde toplamış olan bu adam hakkında müstantık tarafından yapılmakta olan tahkikat bitmiştir.

Yakos Harinos; postahanede 86 numaralı posta kutusu vasıtası ile muhtelif komünist gazetelerini getirtiyordu.

Yapılan tahkikât Yakos Harinosun diğer komünist maznunlarile hiç bir alâkası olmadığını meydana çıkarmıştır.

Diğerleri gibi İcra Vekilleri heyetini iskâta teşebbüs için ittifak akdetmek maddesinden muhakemesi istenmemiştir. Cürmü komünizme ait gazete ve kitapları memlekete sokmak olduğu için tahkikât evrakı Sulh Ceza mahkemesine verilecektir.

Maznunun muhakemesi gayrı mevkuf olarak cereyan edecektir.

Satılık Arsa

Kısıklıya bir dakika mesafede tramvay caddesinde bir dönümlük bir ARSA satılıktır. Taliplerin Milliyet idaresine müracaatları.

Istanbul İcra Dairesinden: Bir deyni mahkûmbihin temini zımnında mahcuz ve furuhtu mukarrer halı, oda halısı, ayna ve saire 1 Temmuz 1929 Pazartesi günü saat ondan itibaren Fındıklıda Hamam sokağında kâin altı numaralı hanede bilmüzayede satılacağından talip olanların mahallinde memuruna müracaatları ilân olunur.

Istanbul İcrasından: Bir deynin temin istifasi zimminda taht hacze alinup furuhtu mavkarrer Osman beyde Ahmet bey sokağında benz otomobil garajında bulunan bir adet krayisler markalı otomobilin 29 Haziran 929 tarihinde alenen müzayede suretile furuht olunacağından taliplerin mahal mezkûrda hazır bulunmaları ilân olunur.

ZAYİ: Fatih askerlik dairesinden aldığım terhis vesikamla iki adet senet muhtevi cüzdanı zayi ettim. Hükmü yoktur. Çırçırda Hüseyin

Operatör
HALİL SEZAİ
BASUR MEMELERİ
Fistül ve sıracaları
ameliyatlı ameliyatsız elektrikle tedavi ve bilcümle ameliyatı icra eder, saat 1 - 7 Divanyolo Acı Hamam N. 20

DOKTOR
İZZET KÂMİL
Yeni ve eski belsoğukluğu, emrazı cildiye ve frengi elektrik ve sair en son vesaiti fenniye ile tedavi eder. Bahçekapı şekerci Hacı Bekir karşısındaki apartmanda 1-1/2 dan 6 1/2 ye kadar

ANADOLU
SIGORTA ŞIRKET
Türkiye İş Bankası tarafından teşkil edilmiştir.
Yangın - Hayat - Nakliye - Kaza - Otomobil - mes'uliyemaliye Sigortalarını kabul eder.
Adres: 4 üncü Vakıf han Istanbul
Telefon: Istanbul 531— Telgraf: İmtiyaz

Çakmak ve çakmak taşı tacirlerine

Kibrit ve çakmak inhisar idaresinden:

10 Haziran 1929 tarihli resmî gazetede intişar eden 1503 numerolu kanun mucibince mezkûr tarihten itibaren her nevi çakmak ve çakmak taşlarının imali, ithali ve satılması hükûmetin inhisarı altındadır.

I— Işbu mevadı inhisariyeyi satmakta bulunanlar bir ay zarfında yani 9 Temmuz 1929 akşamına kadar yetlerinde bulunan çakmaklar ile çakmak taşlarının

A— Adedini
B— Cins ve nev'ini
C— Satış fiatlarını

D — Bunların bulundukları mahalli ayrı ayrı gösterir bir beyanname tanzimile zirine 15 kuruşluk bir pul yapıştırarak ve ticarethanelerinin isim ve adresini de ilâve ederek Sirkecide 4 üncü Vakıf handa kibrit ve çakmak inhisar idaresine vermekle mükelleftirler.

2 —Mebhus mevaddı inhisariyeden 10 Haziran 1929 tarihinden evel sipariş edilmis bulunanlar 9 Ağustos 1929 akşamına kadar Türk limanlarına gelmek şartile inhisar idaresince maliyet fiatına satın alınır. Bu nevi sipariş edilmiş malı bulunan tacirler bunların

A — Adedini
B — Cins, nevi ve markasını
C — Nereye hangi firmaya sipariş edildiğini
D— Ne zaman ve hangi vasıtayla geleceğini
E— Maliyet fiatını

Kezalik bir beyanname ile 9 Temmuz akşamına kadar inhisar idaresine bildirmeğe mecburdurlar. Yukarda sayılan beyannameleri vaktinde vermeyenler ve 1503 numerolu inhisar kanununun sair ahkâmına muhalefet edenler yetlerinde bulunacak mevaddı inhisariye müsadere olunarak beher çakmak için beş lira ve beher çakmak taşı için 25 kuruş para cezası alındıktan başka (kaçakçılığın men'i hakkındaki kanun) mucibince tecziye olunurlar. Mütemmim malûmat isteyenler her gün inhisar idaresi emtia şubesine müracaat edebilirler.

Her işe elverişli
KİRALIK ARDİYE VE MAGAZA
Malûmat almak ve görmek için Istaubul Balık pazarı Rali iskelesinde Yeni Kayseri Ümit şirketine müracaat oluna.

Devlet demir yolları ve limanları umumî idaresinden

Umumî idare namına Derinceye gelecek her nevi malzeme ile kömürlerin bir sene müddetle tahmil ve tahliyesi münakasası 14-7-29 pazar günü saat 16 da Ankarada Devlet demiryolları umumî idare binasında yapılacaktır. Münakasaya iştirak edeçeklerin teklif mektuplarile birlikte "1650„ liralık teminatı muvakkatelerini yevmi mezkûrda saat 15,30 a kadar umumî idare kalemine vermeleri lâzımdır. Talipler münakasa şartnamelerini "250„ kuruş mukabilinde Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada Haydarpaşa mağazasından tedarik edebilirler.

Pazarlıkla öküz müzayedesi

Pendik serum labaratuvar müdürlüğünden:

23- 6-929 tarihine müsadif pazar günü Karaağaç mezbahasında pay mahallinde pazarlıkla satılacağı ilân olunan 11 adet öküzün satılması görülen lüzuma binaen haziranın 25 ci salı gününe talik edilmiştir. Keyfiyet alâkadarana ilân olunur.

TİYATRO VE SİNEMALAR

Süreyya Opereti
Kadıköy Hale tiyatrosunda bu akşam saat 9,30 da
Istanbul Gülü Operet
Orkestra; M. Karlokopoçelli

Ferah Sinemasında
Bu akşam
(İnkilâp tiyatrosu) tarafından
Roman müellifi
3 perde
İncesaz - Konser - Sinema - Zeybek

DOLMA
İ D E A L
İDEAL
SALÇA
MEZELİK
Hazır yemek

Kendi keendin traş olmak zevklidir. Fakat ter ve taze kalmak için meşhur iskambilli
POKER TRAŞ BİÇAĞI
Trade Mark — POKER — Germany
ile traş olmalıdır. Taklitlerinden sakınınız. 10 adedi atmış kuruştur. Umumî deposu İstanbulda Tahta kalâde 10 numarada.
JAK DEKALO VE ŞERİKİ

Bebekte
Kiralık sahılhane
Bebeğin en mutena yerinde mezru bahçesi olan Saip bey yalısının mobiliyeli bir kısmı yazlık olarak kiralıktır. Görmek isteyenlerin bizzat ve ya Bebek müezzini hafız Osman beye müracaatları.

Mutbak ve sofra için
Margarinyağı
MARGARİN tereyağı yerini tutan sıhhî ve besleyici bir gıdadır. MARGARİN sıhhiye vekâletiyle Şehremanetince tahlil olunarak nefaseti anlaşılmış ve imaline müsaade edilmiştir.
MARGARİN sofra ve mutbak yağı sizi mağşuş yağlardan kurtarır. Bir tecrübe kâfidir. Her yerde ARSLAN markasına dikkat ediniz.
TÜRK MARGARİN
yağları Limitet şirketi
Istanbul, TaksimAykzpaşa
Telefon; Beyoğlu 2223

Mekâtibi âliye mubayaat komisyonundan:

Mülkiye mektebi talebesi için mubayaasına lüzum görülen yerli malından olmak üzre 280-300 metre kumaş aleni munakasa usuliyle munakasaya konulmuştur. Talip olanların şaraiti anlamak üzre Mülkiye mektebi müdüriyetine ve ihale günü olan 7-7-29 pazar tarihinde fındıklıda Güzal san'atlar akademisinde Yüksek mektepler muhasebeciliğinde mubayaat komisyonuna muracaat eylemeleri ve munakasanın saat 13 ten 15 e kadar devam edeceği ilân olunur.

EMNİYET ve SAĞLAMLIK

GUDYER lâstiklerinin en yağmnrlu havalarda bile kaymadığına dikkat ettiniz mi?

Kayan bir lastiğin, gevşek frenler kadar tehlikelidir.

GUDYER lâstiklerinin harici, Patinaj tehlikesin asgariye indirecek yeri « ısıracak » şekilde imal edilmiştir. Bunu tecrübe için yağmurlu hava beklemeğe hacet yok. Elinizi bir GUDYER lastiği üzerine bastırın; lâstiğin çekişleri, size bir diş hissini verecektir.

Sağlamlık ve emniyet hususunda GUDYER in eşi yoktur. Bütün dünyanın kabul ettiği bu hakikatı ispat için bir tecrübe kâfidir.

Jandarma İmalâthanesinden:

		Münakasa tarihi	saat
1180	Çift çizme	14/7/29	10
1546	Takım mamul çamaşır	„	14
8025	„ kışlık elbise imaliyesi	„	10
143	Tane „ caket „	15/7/29	
765	„ kaput imaliyesi	„	14

Satın alınacak ve yaptırılacak dört kalem eşya kapalı zarfla münakasaya konuldu münakasa yukarda hizalarında yazıldığı gibi Istanbulda Gedikpaşada Jandarma imalâthanesinde yapılacaktır. Şartname İmalâthaneden verilir. Teklifnamelerin tarzı imlâsı şartnamede münderiçtir. Talipler teminatlarını mal sandığına teslim ve makbuzlarını teklifnamelerine raptedecektir aksi halde teklifname ret edilecektir.

Kendilerine Istanbul Emvalinden verilmek üzre Maaş tahsis edilip adresleri malûm olmadığından tebligat yapılamayanlar:

Nufus

1 Çarhçı mülâzimi evvel Süleyman Ef. bin sadık
1 Piyade „ „ M. Fehmi „ „ Ismail
1 Mülâzimi evvel M. Ata Ef.
1 Piyade birinci Mülâzim Hüseyin Hüsnü Ef.
1 „ „ „ Tahsin Ef.
1 Güverte Mülâzimi evvel Aptullah Ef. zevcesi F. Naciye Ha.
1 Jandarme Mülâzimi evvel Ali Ef. zevcesi Resmiye Ha.
1 „ „ „ Mehmet Ef. zevcesi Hamide Ha.
1 „ „ Sani Raşit ağa kerimesi Seher Ha.
2 İstihkâm „ „ Muhip Ff, validesi Hayriye Ha.
1 Hüdavendigâr vilâyeti bidayet mahkemesi âzasından Ahmet Naim Be. kerimesi Nezahet Ha.
4 Eyip Sulh mahkemesi zabıt kâtibi S. Fehmi Efendi ailesi
2 Istanbul kadı müşaviri I. Esat Be. ailesi
1 „ Polislerinden (3001) No. Osman Ef.
1 „ İcra dairesi ketebesinden A. Settar Ef.
2 „ Müskirat Müdüriyeti Veznedarı A. Rasim be. ailesi
1 „ Senayi mektebi Demirhane ustası Hüsameddin Ef.
4 Galata Gümrük muayene Müfettişi Mahir Be. ailesi
1 Molva Kaymakamı Istafan Lambeki Ef.
1 Mülkiye Müfetişlerinden Haraçya Ef.

Balâda isimleri muharrer Mütekaidin, Eytam, Eramile müceddeden tahsis edilen Maaşatı almak üzere Istanbul Zat maaşları muhasebeciliğine müracaatları.

Hacı Bekir zade Ticarethanelerinde
Gayet nefis ve leziz
Çikolata Fondan Meyveli Nuga
Sanayii Zeytiye ve Kimyeviye Anonim Şirketi

1 Temmuz 1929 tarihinden itibaren her gün saat 10 dan 12 iye kadar şirketin merkezi olan Galatada, Çinili Rıhtım Hanında, 4 üncü katta, 13-15 numerolu yayıhanelerinde, yetlerinde bulunan muvakkat senedatın kat'i senedat (hisse senedatı ve müessis hisse senedatı) ile mübadele edileceği alâkadar bulunan hissedaran ve müessis hisse hamilleri efendilere ilân olunur.

KEFELİZADE HAMDİ VAPORLARI
Kara Deniz Postası
HİLÂL vapuru 24 Haziran **Pazartesi** günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Gerze, Samsun, Ordu, Gireson, Tirebolu, Gurele, Vakfikebir, Trabzon, Rize iskelelerine azimet ve Fatsa ve Ünyeye oğrayarak avdet edecektir. Yük ve yolcu için Sirkecide yeni handa 1 numrolu acentesine müracaat. Telefon: İstanbul 3105

YELKENCİ VAPURLARI
Kara deniz luks ve sur'at postası
SAMSUN VAPURU 26 Haziran **Çarşamba** günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle doğru (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, Surme ve Rize) ye gidecektir.
Tafsilât için Sirkecide yelkenci hanında kâin acentasına müracaat. Tel. İstanbul 1515

NAİM VAPURLARI
İzmir postası
Seri, lüks ve muntazam olan
ADNAN vapuru Haziranın **24 üncü PAZARTESİ** günü 16 da Galata rıhtımından hareketle (İzmire) ve Çarşamba günü İzmirden Istanbula hareket eder.
Galata Gümrük karşısında Site Fransez hanında 12 numarada Umumî acantalığına müracaat. Telefon Beyoğlu: 1041

Seyri sefain
Merkez Acentası; Galata köprü başında. Beyoğlu 2362 Şube acentesi: Mahmudiye Hanı altında Istanbul 2740

Ayvalık sür'at postası
(Mersin) vapuru 28 Haziran Salı 17 de Sirkeci rıhtımından hareketle Gelibolu, Çanakkale, Küçükkuyu, Edremit Burhaniye, Ayvalığa gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle bir likte Altunoluğa uğrayacaktır.
Gelibolu için yalnız yolcu alınır, yük alınmaz.

Mudanya postası
(Marmara) vapuru Salı, Cuma (Kocaeli) vapuru Pazar, Çarşanba 9 da idare rıhtımından hareketle Mudanya ve Gemliğe gidip gelecektir.

Kiralık arsa
Türkiye seyrisefain idaresinin Samatya iskele arası üç sene müddetle kiraya verileceğinden kat'i ihalesi 29 haziran 929 tarihinde yapılacaktır. Taliplerin o gün şaat 16 da levazım müdürlüğüne gelmeleri.

Bartın lüks ve sürat **postası**
Elektrikle mücehhez muntazam kamaraları ve güverte yolcularına mahsus muhafazalı mahalleri haiz **Aydın** 4pvauru 2haziran **Pazartesi** saat 18 de Sirkeciden hareketle (Ereğli, Zonguldak, Bartın, Amasra, Kuruca şile, Cide) iskelelerine azimet ve avdet edecektir.
Fazla tafsilât için Eminönü Rıhtım han 2 numaraya müracaat. Telefon: 2684

Beyoğlu dördünbü Noterliğine:

İtalyanın Venedik limanında Lüit Tristino kumpanyasının Diyana vapurunun dokuzuncu seferile namımıza gelen T F K markalı ve 903 numaralı bir sandık emtianın ordinosu ve evrakı sairesi zayi edilmiş olmakla nushai saniyesi alınacağından işbu evrakın hükmü olmadığı alelusul Vilâyet, Cumhuriyet ve Milliyet gazetelerile ilânını talep ederiz.

19 Haziran 1929
Istanbulda ikinci Vakıf hanında 12 numarada Abut ve Halbuni Ticarethanesi

Işbu ilân dairede mahfuz aslına mutabık olmağla kanunu ticarer ahkâmına tevfikan berayı neşir Milliyet gazetesine irsal kılındı. 1929 senesi Haziran ayının 19 uncu günü dördüncü Noter; Mithat Cemal

PAZARTESİ
24 HAZİRAN 1929

GÜNÜN SİNEMASI
Milliyet

BİN SÖZ
BİR RESİM

Yunan heyeti murahhasası reisi M. Diyamandopulos dün şehrimize gelmiştir. M. Diyamandopulos hükûmetinden aldığı yeni talimatnameyi hamildir.

Askeri sanayi mektebinden bu sene mezun olan 124 efendi muhtelif fabrikalarda çalışmak üzre dün Ankaraya gitmişlerdir.

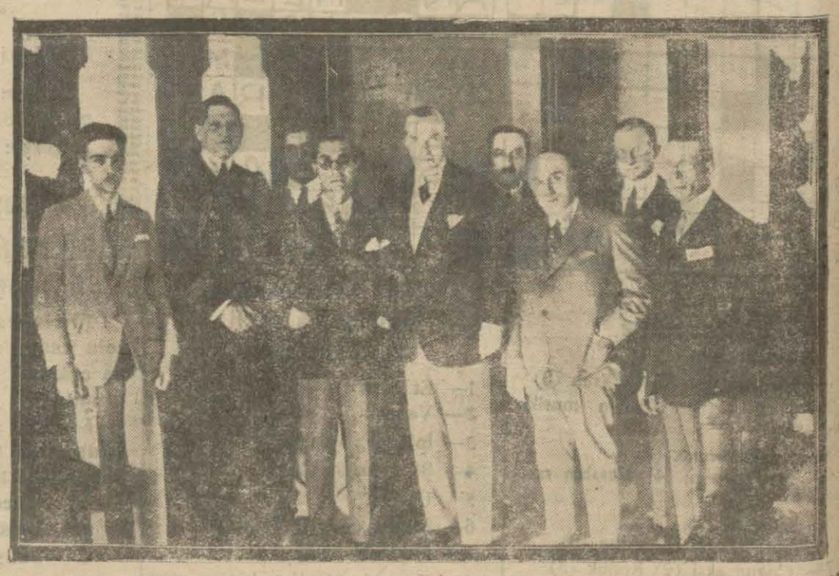

Türk-Fransız itilâfnamesi evelki gün imzalandı. Mersin - Tarsus - Adana hattı (15) güne kadar Türkiyeye teslim olunacaktır. Resmimiz bu imza merasimi intibadır.

ELMAS

Tıraş bıçakların en alâsıdır.
Her yerde arayınız

Sabahları

"Fruit Salt" ve "Eno" isimleriile etiketi fabrikanın alâmeti farikasıdır.

ENO'S "Fruit Salt" meyve tozunun muntazamen istimali cihazı hazminin tabii vazifesini temin ve dolayısile mükemmel bir sihhat edame eyler. Tuzlu kaynar menbaından istihraz olunan Eno. meyvelerin ekser havasi nafiasini cami ve tesiri tatlıdır. Bir iki damla limon sıkıldıkta gayet lâtif bir limonata şeklini alır.

Sabah ve akşam bir en kadehi daresinde bir kahve kaşığı alınır.

BİLÜMUM ECZANELERDE SATILIR

Müjde, müjde, müjde

Yazın sıcak dalgalarından korunmak isteyenler

Moda Erkek ve Kadın banyo ve plâjlarına

Koşmaktadırlar. Çünki, sun'i plâjı temizliği intizamı ve şimal rüzgârlarından mahfuziyeti ve ucuzluğu ile meşhurdur.

İstanbul Mıntakası maadin mühendisliğinden:

Balıkesir vilâyetinin Taş karyesinde kâin olup Hükûmet malı bulunan Kükürt madeni,

(1) İmtiyaz kararnamesi tarihinden itibaren bir sene zarfında (125,000) lira sermaye ile teşkil olunacak Türk şirketine hukuku devredilmek ve şirketin teşekkülünden itibaren bir sene zarfında maden sahasının 1/5000 mikyasında topoğrafik ve Jeolojik haritası yapılarak neticesi bir raporla bildirilmek ve bu tetkikat neticesine nazaran imalat projeleri yapılıp vekâlete verilmak,

(2) İkinci sene nihayetinde ihzarî ameliyat bitmiş ve imalata başlanmış olmak,

(3) üçüncü seneden itibaren senevî asgarî (2000) ton musaffa kükürt çıkarılmak ve işbu taahhüdatı teminen Millî bankalardan birinin (5000) liralık teminat mektubu verilmek şartiyle taliplerine ihale edileceğinden taliplerin temmuzun 15 inci pazartesi günü saat 15 şe kadar azami tekliflerini kapalı zarfla İktisat vekâleti maadin işleri umum müdürlüğüne vermeleri.

ALTINCI BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU

6 inci keşide 11 Temmuzdadır

Büyük ikramiye: 200,000 liradır

Ayrıca 50,000 40,000 30,000 20,000 15,000 0,000 liralık ikramiyeler ve 100,000 L. muhâfaz

Bu keşidede cem'an: 33,000 numara kazanacaktır

İlân

Sirkeci-Edirnekapı arasında, 37 numaralı yeni bir hattın 21 Haziran 1929 tarihinden itibaren, zirde muharrer seyrü sefer tarifesi dairesinde, işletmeye küşat edileceği muhterem halkın nazarı ittılâına ilân olunur,

Tramvay hattı	Trenler arasında fasıla: dakika	İlk trenin hareket saati	Son trenin hareket saati
Sirkeciden	6 12 -		
Edirnekapısına	6 13 17	6,24	23,44

Yeni otomobilinizin tekerleklerinde kullandığınız lâstikler her hangi **marka olursa olsun**

İhtiyat olarak yalnız

FORT DUNLOP

FORT

lâstiğini bulundurup kullanarak tecrübe ve neticesini mukayese ediniz.

Fabrikasının umumî deposu:

İstanbulda Yeni Postane arkasında BAKER Hanındadır.

Posta kutusu:

İstanbul 468

EMVALI METRUKE ÎÂLNATI

Fenerle Balat arasında başdan kara batmış bir halde bulunan Fener bahçe vaporunun 850 lira bedeli mukaəppr ve 1805 lira mefsuh bedeli ihale ile 8/7/929 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de icrayı müzayedesi mukarrerdir taliplerin teminat makbuzlarile emvali metruke satış komisyonuna müracaat eylemeleri.

* * *

Semti	mahallesi	Sokağı		No.	nevi	lira	bedeli mefsuh mukarreri
		atik	cedit	A 21			
Beyoğlu	hüseyinağa	bayram	yeşil	C 29	apartman	31111	sekiz taksitte

Müştemilâtı; Bodrum katile 5 kattır bodrumda, kapıcı odası. odunluk ve kömürlük birinci dairesi 7 oda bir mutfak bir halâ. İkinci ve üçüncu dairesi beşer oda birer mutfak ve birer halâ. Dördüncü dairesi 3 oda bir mutfak bir halâ. Taraca kısmı çamaşırlıkur, elektrik ve terkos suyu tesisat ve tertibatı vardır.

Balâda evsafı muharrer apartıman talibinin nüküline mebni ihalesi feshedilerek yeniden kapalı zarf usulile 29/6/929 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 15 de icrai müzayedesi mukarrerdir. Taliplerin bedelinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminatı havi teklif mektuplarını emvali metruke SATIŞ komisyonuna müracaatları.

Devlet demir yolları ve limanları umumî müdürlüğünden:

Pendik-Tuzla arasında vaki (İçme) namile maruf su menbaına gidip gelecek yolculara bir kolaylık olmak üzre bu sene de 21 haziran 929 tarihinden itibaren ve iş'arı ahire değin her gün atideki katarların mahalli mezkûre kadar devam ettirileceği ve istasyonlara talik edilmiş olan tenzilâtlı bir tarife mucibince azimet ve avdet biletlerinin köprü ve mücavir istasyonların kişelerinde satılacağı ve Adapazar-Tuzla arasındaki istasyonlardan içmelere gidecek yolculara bir suhulet olmak üzre 9/10 No. katarların (Adapazar katarları) menba'da birer dakika tevakkuf ettirileceği ve bundan istifade etmek isteyen yolcuların azimette Pendik biletini hamil olmaları ve avdette Pendikten itibaren Tuzlaya kadar bilet farkı ita eylemeleri ve Tuzlada yeniden bilet almaları lâzımgeleceği ilân olunur.

Katar No. su	Köprü Har.	Haydarpaşa Har.	İçme Muv.	Har	Köprü Muv
14/21	7.05	7.35	8.52	9.—	10.50
18/23	7.55	8.30	9.47	9.52	11.30
22/25	9.55	10.24	11.37	11.45	13.25
26/31	13.05	13,30	14.40	14.45	16.25
30/35	15.15	15.40	16.52	16.57	18.35
32/39	16.10	16.40	17.52	17.57	19.30
9			6.57	6.58	
10			20.57	20.58	

Dakik Ziya

Mütehassıs doktorlar; muhterem ailelerce senelerden beri tecrübe ve mükemmeliyeti tas-

Hilâliahmer hastabakıcı mektebinden: 50 ton kok kömürü 50 çeki odun 1500 kilo mangal kömürü satın alınacaktır. İhale 4 temmuz 929 perşembe günü saat onbeşdedir. Şeraiti öğrenmek isteyenler her gün

Zayi: Bakırköy barıthane muhafız bölüğünden almış olduğum askeri tezkeremi zayi ettim şubemden yenisini çıkaracağım.

Bolu göğcesu nahyesi kaya başı kariyesinden siyam oğulla-

EKSELSIOR

BÜYÜK ELBİSE FABRİKASI

Galata Karaköy Poğaçacı fırını ittisalindeki mahallebicinin üstünde

Hanım efendilere:

Pardesüler (kaşa) her renkte son moda 14 1/2 liradan itibaren

Pardesüler (trench-coat) bej ve lâcivert renklerde 22 1/2 liradan itibaren

Muşambalar (ipekli) her renkte 13 1/2 liradan itibaren

Beyefendilere:

Meşhur Manderberg markalı (trench - coat) tan bej ve lâcivert Pardesüler 24 1/2 liradan itibaren

Spor kostümleri 16 1/2 liradan itibaren

İngiliz biçiminde kostümler 14 1/2 liradan itibaren

çocuk için İngiliz biçimi ve spor kostümleri ve kısa pantalonlar 6 1/2 liradan itibaren

Pantalonlar (kaşa) her renkte 6 1/2 liradan itibaren

Caketler Blö rua ve gri 12 1/2 liradan itibaren

Caketler siyah, lâcivert ve gri alpakadan 6 1/2 liradan itibaren

ısmarlama kostümler 30 liradan itibaren

taksitle de muamele yapılır.

DOYÇE ORYENT BANK

Tesis tarihi; 1906
Müessisleri; Dresdner Bank.
A. Şafhavzenşer Bank, Frayn Nasyonal Bank For Doyçlant
İdare merkezi; Berlin
Şubeleri; İstanbul, İzmir, Hamburg
Galata kısmı telefon numrosu; Beyoğlu; 247, 248, 984. 985.
İstanbul kısmı telefon numrosu; İstanbul; 2842, 2843.
Deposu, İstanbulda tütün gümrüğü, telefon numrosu, İstanbul 3227.
Bilumum banka muamelatı

BALIKLI RUM HASTANELERİ MÜDİRİYETİ UMUMİYESİNDEN

Yedikule Balıklı Rum hastanelerinin ihtiyacı bulunan 800 - 1000 ton maden kömürü, Çamlı, Marin lave ve Süleyman Sırrı olmak şartile kapalı zarf usulü veçhile münakasaya konulmuştur.

Balâda muharrer mezkûr 800 - 1000 ton maden kömürü İstanbulda olan depolardan olmiyacak, fakat maden ocaklarından ambarları temir edilmiş bulunacak hususi vapurla nakl olunacaktır.

Teslimi ve vezini ise Balıklı Hastahanelerinin dahilinde mukavelenamenin tarihi imzasından itibaren bir aydan nihayet bir buçuk ay zarfında vuku bulacaktır.

Münakasaya talip olanların fiyatları ayrıca her cins hakkında kapalı zarf içinde ve yüzde beş nispetinde teminatı muvakkate akçesini tediyesiyle 26 Haziran 1929 tarihine müsadif çarşamba günü saat 4 de kadar kabul olunacaktır,

İhaleyi katiyede son münakasayı zammen züzde beş nispetinde teminat akçesi dahi tediyeye mecburdur.

Ziyade tafsilat ve izahat hakkında İtaya taliplerin Galatada, Büyük Millet hanında, 69 numaralı dairede bulunan Balıklı Rum Hastahaneleri müdiriyeti umumiyesine müracaat eylemeleri.

Ecnebî memleketlere giden tüccar ve seyyahlara Banka Kommerçiyale Italyana

Sermayesi 700,000,000 (İhtiyat akçesi: 540,000,000 Liret)
Travellers (Seyyahin çekleri) satar

Lirt, frank, İngiliz lirası veya doları frank olarak satılan bu çekler sayesinde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşır ve hemezaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde, otellerde, vapurlarda, trenlerde bu çekleri en küçük tediyat için nakit makamında kolaylıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakiki sahibinden başka kimsenin kulnaamayacağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir. 7

İlân

Edirne belediyesinden;

13907 lira 77 kuruş bedeli keşifli yeniden inşa edilecek fenni mazbaha binası yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Talipler proje ve şartnameyi belediye muhasebe dairesinde görebilirler. Talip olanlar ilk teklif edecekleri bedelin yüzde yedi buçuğu nispetinde teminat akçesini ve yahut banka mektubunu ve teklifatını havi pullu varakayı bir zarf derununa koyup üzerins mezbaha inşası diye yazarak belediye meclisine tevdi eylemeleri ilân olunur. İhale 9 temmuz 929 tarihine müsadif salı günü saat On altıdadır.

Şehremaneti ilânatı

Şehremanetinden: Mübayaasına lüzum görülüp açık münakasaya konan ve 13 Temmuz 929 tarihinde ihalesi yapılacağı ilân olunan 38 kiloluk 25 top çift İstanbul kâğıdı pazarlıkla alınacağından taliplerin 26 Haziran 929 çarşanba günü saat 15 şe kadar leyazım müdürlüğüne gelmeleri